

VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI
DARBININKAI VIENYKĖS

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBINKŲ KOOPERATYVĖS SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS, IR
PENKTADIENIAIS

Eina nuo 1915 m.

BIRZELIO-JUNE 8 D., 1926 ANTRADIENIS, Nr. 45

Kaina 5 centai

Sveikiname Jo Ekscelenciją Arcivyskupą Matulevičių, atvykusį Amerikon

GARBINGAS SVEČIAS

Pirmu kartu Amerikos lietuviai susilaukė augšto ir garbingo svečio, didelio bažnyčios dignitoriaus asmenyje Arcivyskupo Jurgio Matulevičiaus.

Garbingas svečias, lydimas gerb. kun. prof. P. Bučio atvyko Amerikon laivu Leviahan Birželio 7 d. Prieplaukoje jį pasitiko tam tikra lietuvių komisija ir apgyvendino gražiausiame New Yorko hotelyje Waldorf Astoria.

Tos dienos vakare buvo puikus svečiui pagerbti pokylis, kur dalyvavo daug Amerikos lietuvių kunigų, atstovų Bizauskas, konsulas Dr. Bielskis ir būrys šiaip veiklesniųjų lietuvių. Po vakarieniškos buvo puikus muzikalis programos ir prakalbės buvo paleistos per radio į visą pasaulį.

Gerb. svečias atvyko Amerikon dalyvauti Eukaristiniame kongrese, prasidedančiame šio mėnesio pabaigoje. Jo Ekscelencija į Chicago pribus birželio 11 d., kur teipgi įvyks prideramos pasitikimo ceremonijos.

Po didžiųjų Eukaristinio Kongreso iškilniųjų Jo Ekscelencija lankys Amerikos lietuvių didesniąsias kolonijas.

Garbingas svečias arcivyskupas Matulevičius gimė 1871 m. Mariampolės apylinkėje. Gimnazijos mokslus ėjo Mariampolėje ir Kielesuose. Seminarijos mokslus baigė Varšavoje, augstuosius mokslus ėjo Friburgo universitete, Sveicarijoje. Nuo 1907 m. buvo pakviestas profesoruoti dvasilkoje Akademijoje Petrograde, o 1909 m. buvo paskirtas akademijos inspektoriumi. 1910 m. įstojo į tėvų marijonų vienuoliją, kurios pagaliau šv. Tėvo buvo paskirtas būti augštesniausiu viršininku.

Karo metu jįsai buvo Lietuvoje Mariampolėje. Besisteigiant Lietuvos nepriklausomybei ir esant Vilniaus vyskupijai be tikro valdytojo, tuolaikinė Lietuvių Taryba pastatė marijonų kongregacijos viršininką Jurgį Matulevičių į vyskupų kandidatų. Šventasis Tėvas jo kandidatūrą priėmė. Per audringas, baisias dienas teko vyskupui J. Matulevičiui darbuotis Vilnijoje. Reikėjo didelio fakto, kad lenkams dūkstant išsilaikyti vietoj. Nežiūrint į viską lenkai Vatikane intriguavo prieš mūsų tautietį ir pagaliau išėdė iš Vilniaus. Šventasis Tėvas pripažino nuopelnus, mokslą ir pasiūlymą mūsų tau-

tiečio ir pakėlė į arcivyskopus. Taip paaugštintas, Jo Ekscelencija šv. Tėvo siunčiamas vyko sutvarkyti Lietuvos bažnytnius reikalus.

Tokių tai garbingą, daug užsitarnavusį, gilaus mokslo tėvynainį turime mes amerikiečiai laimėti turėti savo tarpe. Daugeliui iš mūsų bus laimė jo viešą žodį išgirsti.

GRAŽIAI PASITIKO

HELSENGFORS, Finlandija. — Iš Amerikos atvyko apie 600 Amerike gimusių finų. Jie mūvyko aplankyti tėvų žemę. Juos pasitiktą didžiausiomis ovacijomis. Surengtas buvo oficialus priėmimas, šauta iš tvirtovės armotų, grojo karinis benas, sakytą prakalbos. Nepaprastai daug žmonių buvo prieplaukoje pasitikti svečių iš užjūrio. Dar laukiama kitos didesnės partijos, iš 1,000 asmenų.

KIEK ILEISTA ATEIVIŲ WASHINGTON. — Per balandžio mėnesį į Suv. Valstijas ateivių ileista 50,997. Tuo tarpu ateivių išplaukė iš Suv. Valstijų 15,769. Iš tų ateivių išvyko be manymo sugrįžti tik 4,989. Tą mėnesį deportuota 1,052 ateivių.

ATVYKO SOSTINĖN

Arcivyskupas Caruana, apaštališkas delegatas Meksikon, iš ten valdžios išvartas atvyko Washington. Jis yra Suv. Valstijų pilietis.

SUSIINDOMAVO CENZURA

WASHINGTON. — Valdžia labai susiindomavo Holandijoje įvesta judomųjų paveikslų cenzura. Holandijoje ta cenzura įvesta parlamento aktu.

95 DIVORSAI VIENAM

SPRINGFIELD, Mass. — Vietos Superior teisme tarpe bylų paskirtų nagrinėjimui birželio mėnesyje yra 95 divorso bylos.

LIETUVOS SEIMO PREZIDIUMAS

KAUNAS (Elta). 1926 m. birželio mėn. 2 d. Seimo Prezidiumas: Pirmininkas — Jonas Staugaitis, Pirminis Vice-Pirmininkas — Kairys, Antaras Vice-Pirmininkas — Kunigas Steponavičius, Pirminis Sekretorius — Kinderis. Antaro Sekretoriaus rinkimas atidėtas.

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikoje
Washington, D. C.
1926 m. birželio mėn. 2 d.

VESTUVES ARBA KALĖJIMAS

MILWAUKEE, Wis. — Joseph Riley, per 47 m. buvęs mokyklos principalas, netikėtai gavo teismo pasiūlytą pasirinkimą — ženytis arba eiti kalėjimui. Anna Richter, 23 m. amžiaus mergina, liūdijo, kad jos dviejų vaikų tėvas yra sakytas mokyklos principalas.

GRIUVO SIENA

FALL RIVER, Mass. — Naujai buduojamo namo plytinė siena griuvo ir užgriuvo vieną darbininką. Darbininkas mirtinai sužeistas.

PALAIIDOJO VALDŽIOS LĖSOMIS

WASHINGTON. — Federaliai prohibicijos agentai nušovė vieną mūšainierių. Nebuvo kas jį laidoti. Tai tapo valdžios lėšomis palaidotas.

VYKS KARTU DVI. MOTERYS

CHICAGO, Ill. — Field Museum rengia moksliską ekspediciją Brazilijon. Ekspedicijos sastatan incina dvi moterys.

DIDELIS GAISRAS

LOWELL, Mass. — A. P. Pollard kompanijos sandėliuose kilo gaisras ir staiga išsiplėtė. Kai namai buvo liepsnų apinti, tai vietiniai gaisrininkai pamatė neapsidirbsią. Pašaukė talkon gaisrininkus iš Lawrence, Draught, Chelmsford ir Bellerica. Keletas gaisrininkų sužeista. Aplinkiniai arti stovintieji namai tapo sugadinti. Pūtė smarkus vėjas ir kibirkštys lekdamos daugelyje vietų buvo sukėlusios nedidelius gaisrus.

Nuosėdžių už apie \$1,000,000.

ARCHIVAS UŽ \$2,000,000

WASHINGTON. — Tarp plenuojamų naujų namų yra suplenuota statyti archyvą už \$2,000,000. Į tą namą bus sukrauti svarbieji valdžios dokumentai.

NULYNČAVO NEGRĄ

WILSON, Ark. — Govėda iš 2,000 asmenų iš policistų po smarkaus susirėmimo atėmė negrą ir nulynčavo. Negras buvo padaręs pasikėsinimą išgėdinti baltų mergaitę.

AUDRA OKLAHOMOJ

Oklahomos valstijoje buvo ištikus audra. Būdo smarkus lietus ir baisi perkūnija. Žuvo septyni žmonės. Nuosėdžių už apie \$300,000.

SUKILIMAI VILNIJOJ IR GALICIJOS

Varšavoje, Lenkijos sostinėje tebėra makalėnė. Išrinktas prezidentas jau davė prisieką, bet like tų ceremonijų komunistai kėlė triukšmą. Po tų ceremonijų paskelbta, kad šalį valdys trys vyrai — Pilsudskis, naujai išrinktas prezidentas ir seimo pirmininkas.

Laikę prezidento įkurtųjų komunistai šaukė: "Tegyvuoja revoliucija, Laisvė politiniams kaliniams!"

Pilsudskio pastatytieji ministriai buvo atstatyti. Nei Pilsudskis, nei naujasis prezidentas nedrįsta viešai pasirodyti, nei prakalbėti su jais. Bijo savo priešininkų.

Sitoms tuščioms ceremonijoms Varšavoje einant atėjo kartu žinia apie buntus kresuose — Galicijoje ir Vilnijoje.

Rytinėj Galicijoje ukrainiečiai buvo sukle. Demonstracija ir įvykis 3,000 žmonių. Demonstracijos metu kalavo neprigulmybės Ukrainai. Tas įvykis Tarnopolio mieste. Žinoma policija tuoj šoko demonstrantų malšinti. Ištiko susirėmimas ir keletas žmonių nukauta. Panašios demonstracijos buvo Tarnowe, Lvove, Jaroslave ir kitur.

Lvove apie 1,000 ginkluotų maištininkų bandė iš kalėjimo paleisti politinius prasiakaltėlius. Žmonės agituojami nemokėti lenkų valdžiai jokių mokesčių.

Iš Varšavos atėjo įsakymas visoj Galicijoje paskelbti karo stovį ir pasiūta karievių žmonėms smaugti.

Apie buntus Vilnijoje atėjo žinia per Berlyną. Pranešama, kad ties Vilniumi du rekrutų pulkai susibuntavo. Tuo pat laiku visoje Vilnijoje eina bruzdėjimas sukelti buntą. Baltgudžiai Vilnijoje pirmi paskelbė pasipriešinimą rekrutų ėmimui. Taip dalykams esant Vilniaus karinė valdžia telegramu pareikalavo iš Varšavos valdžios daugiau kariuomenės, kol dar visuotina sbuntas nekilo.

Poznaniaus žemėje ir Pomeranijoje neramumams kilant paskelbta karo stovis.

Visokiems laikraščiams, o ypač svetintaučių Lenkijoje įvesta aštrusia cenzūra.

UŽSIMOKĖJO PABAUDA

PROVIDENCE, R. I. — Harris Levinson, krantuvninkas iš Pawtucket, užsimokėjo \$250 pabaudos. Jis buvo apkaltintas ir prie kaltės prisipažino, kad priėmė vogtus daiktus.

KONGRESO VAKACIJOS

Suv. Valstijų kongresas vakacijas pradės nuo birželio 18 d.

KOMPANIJŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMAS

Birželio 9 d. Chicagoje turės suvažiavimą minkštųjų anglų kasyklų kompanijos.

FORDO PELNAS

DETROIT, Mich. — Fordo kompanija įvelta tapo teismui. Parker Rustproof kompanija reikalauja iš Fordo atlyginimo už panaudojimą jos patento. Tai teisme paaiškėjo, kad per septynis metus nuo 1917 iki 1924 m. Fordas pelno turėjo \$526,441,951.

MOTERŲ STREIKAS

Francijoje Amerikos sufragietės pradėjo agituoti už moterų teisių sulyginimą. Francijoje moterys neturi lygių teisių. Ten moterys negali depozituoti banko pinigų savo vardu, negali be vyro leidimo išsiimti pasporto.

Tai dabar moterys ketina streikuoti, kad priversti vyrus prie nusileidimo ir teisių suteikimo. Moterys ir sužieduotinės nešnekės, nesibūtiuos ir nieko kito su vyrais bendro neturės tol, kol jos įgys teises.

PAKĖLĖ ALGAS

PROVIDENCE, R. I. — Bricklayers' unija išsikovojo algų pakėlimą. Pakelta 15c. valandoj.

KIEK LAIKO REIKIA

WICHITA, Kan. — Ex-gubernatorius H. J. Allen pasakė, kad New Yorko valstija galima "sausą" padaryti per 25 metus.

PASALDYKITE SAVO GYVENIMĄ

Jei jūsų gyvenimas jau dabar saldus, tai jį vėl dar saldėsi padaryti. O tą galima padaryti lietuviškais saldainiais.

Jei jūsų gyvenimas kartus, tai pasaldykite lietuviškais saldainiais.

Dar turime iš Lietuvos atgabentų "Birutės" saldainių.

Dėžės, sveriančios 2½ svarų su persiuntimu kainuoja \$1.60.

Piknikų rengėjams ir kitiems perkantiems didesniais skaičiais gera nuolaida. Užsakymai greit, išpildomi.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ

346 West Broadway
So. Boston, Mass.

Indomybės iš Lietuvos

F. Virakas Rašo:

Sveikinu visus, linkėdamas viso labo. Labai seniai jums jau rašiau — neturėjau laiko. Buvo įvairiausių naujienų ir gerų ir blogų begalės, bet argi jas visas sugaudysi ir bene jos visos jums amerikiečiams įdomios, suprantamos ir atjaučiamos.

Juk nekartą yra buvę tokių dalykų, už kuriuos gyvenant Amerikoje tiek prisigimęta, prisirięta, tiek dirksnių prigadyta, kad oi oi oi! — o Lietuvos inteligento akimis žiūrint atrodo, kad tai vis tarsi nesubrendusių vaikų už tuščią maišą varžytinės — ginčai, kurie trumpai tarant nei išvalgyto kiaušinio kevalo vertės neturi.

Beabejo taip amerikiečiams atrodo daugelis dabartinių laikų Lietuvos žmonių ginčai, rietenos ir karščiavimosi — bet Lietuvoje gyvenantiems tie dalykai kitaip išrodo ir kitaip suprantami ir atjaučiami yra.

Jeigu susidarysiu pinigų, tai atvažiuosiu į Ameriką su ekskursija. Tuomet dar galėčiau būt jums keletą mėnesių geru pagelbininku prie "Darbininko". Jeigu valiosiu, tai norėčiau atvažiuoti prieš šių metų seimą.

Be jeigu nevaliosiu prieš seimą, tai atvažiuosiu vėliau. Dabar su ekskursija važiuojant į abu galu kelionė kainuoja 200 dolerių. Į vieną galą šifkardė neparsiduoda o Lietuvoje sudaryt 2000 litų labai yra sunku.

Jono Glinckio tėvams turbūt trumpu laiku bus skirta žemės sklypas Panemūnės palivarke, o švogerini Vaisvydavo dvare, jau komisijos nariai prižadėjo tai padaryti, o komisijos posėdis bus nepoigo.

Kunigas F. Kemčis rinkimuose nedalyvavo. Jis laikosi savo nusistatymo — kunigams nesikišti politikon.

Dr. Pakštas važinėjo su agitacija, bet žmonių dvasios nepagavo. Dabar sargalioja.

J. Karosas tebedirba Eltoje.

Avietėnaitė taip pat Eltoje. Iš jos baisiai kvepia Darbo Federantė.

J. Karosas prie partijų nepriklauso, kun. Kemčis irgi, taip kaip ir aš.

Tarptautinio Banko šimtutarta mokėt dividendai. Bendrovės dalykai stovi silpnai. Bet kol prof. Jurgutis savo globoje ir Landsbergis savo saujoje dalykus laikys tai vis žmonių pinigai pilnai nežlugs, o per ilgesnį laiką net galės pradėt nešt ir pelną.

Su Audimo Bendrove

Tarptautinio Banko ginčai manoma likėduoti derybų keliu, kas jau yra Finansų Ministeriui Karveliui tarpininkaujant ir pradėta daryti — derėtis. Jeigu pavyktų susitart tai tas ir Tarptautiniam Bankui ir Audimo Bendrovei išeitų ant sveikatos ir naudos. Aš tikiu kad bus susitarta.

Iš amerikiečių įstaigų tuom laiku Kaune gerai stovi Bendrovė "Drobė." Ji nait šiais metais padarė gryno pelno netoli 50,000 litų. Toliau gerai stovi "Venta." Ji irgi mokės dividendus. Kitos visos stovi silpnai.

Pavasaris šimet šlapias ir šaltas, dar ir šiandien daugelyje vietų sėt nepradėta.

Aš iš Ministerijos pasi-traukiau savo valia delto, kad veik kasdieną gavau kaip amžinas žydės važiuoti ir važiuoti po skirstomus dvarus. Tas begalo taip įkirių ir net pradėjo ir ant sveikatos atsiliept. Tai pasiryžau atsisakyti.

SEIMO RINKIMAI

Kaip prade kose kankaluoja virdama taip Lietuvoje kankaliavo žmonių jausmai pirm rinkimų, o dar ir dabar nenurimsta.

Ko priešininkai neprikalbejo, ko jie neprasis ant krikščionių bloko, ant valdžios abelnai ir ant ministerių kiekvieno atskirai, tai visko ne tik į jaučio, bet ir į velnio odą, jeigu jis tokiu turi, nesutalpytum rašydamas. Čia buvo viskas ir Petrulio milijonai, ir Purickio sacharinas ir ūkininkų lašiniai, ir to ir to miškas, ir ano ir ano pirkti dvarai, o ano tūkstantinės algos, valdiški automobiliai, Metropolio šampanai, likerai, minagai... katalikiškos silkės, cielikiški pipirai, gražios žydėkaitės, panielių trumpi sijonai, raudonos pantiakos... švedų karvės, veisliniai buliai, stipendininkai, bačkos, dievotumas, bolševizmas, tautiškuimas, valstybingumas, pilvai, barzdos ir pratrintos kelnės — viskas maišyta, velta, murzinta, kelta, intikinėta, speliota tarsi kokia epidemija arba neprotiskumas būtų žmones apsidėjęs... o vis kalti rinkimai į seimą.

Jau nuo kelių mėnesių jie liežuviais ir plunksnomis dirbo ir dirbo išsijuoję. Visi jų lyderiai, visi mokyti žmonės buvo įkinkyti į nuolatinių partijos darbą ir dirbo.

Lenkai irgi baisiai daug agitavo.

Yokiečiai biskį mažiau, bet gana gudriai ir taktinškai.

(Sekan ant 8 to pusl.)

Zinios iš Lietuvos

LIETUVIŲ MOKYKLŲ PERSEKIOJIMAS

VILNIUS, V-17 (Elta). „Vilniaus Aidas“ praneša, kad suėmus policijai švenčių lietuvių gimnazijos keliolika mokinių i švenčių atvyko Vilniaus mokyklų kuratorijos vizitatorius p. Riešas. Vizitatorius, kuratoriui įsakius, pareikalavo raštų iš lietuvių gimnazijos direktoriaus d-ro Rymo pasižadėjimo, kod suimtųjų mokinių, kai jie bus paleisti, i gimnaziją nebeprisiųs be kuratoriaus žinios. Taigi, mokiniai suimti provokacijos tikslais, be jokio realaus pamato, dabar nebegalės grįžti i gimnaziją be kuratoriaus leidimo.

„Vilniaus Aidas“ praneša, kad suimant ir tardant švenčių lietuvių gimnazijos mokinių P. Laurynavičių policijos agentas du kartu kirtęs jam ranka per veidą.

ISMETĖ LIETUVIŲ PRIEGLAUDĄ

VILNIUS, V-18 (Elta). Vilniaus vaivadijos statybos skyriaus įsakymu išmetama iš būsto lietuvių prieglauda ties Subačiaus gatve. Pasirodo, kad būstas atiduodamas lenkų prieglaudai, kuri turi labai didelį būstą kitoj gatvės pusėj.

PASALINA ŠVENČIONIŲ DEKANĄ

VILNIUS, V-18 (Elta). „Dziei Ludu“ žiniomis, lenkų valdžia pareikalavo iš švenčių kurijos tuojau pašalinti iš vietos švenčių dekaną kun. Vaišutį. Kurios šios naujos represijos priežastys, valdžia nesako.

DIDELĖ GEGUŽYNĖ

UKMERGĖ. 1-mo pėst. D. L. K. pulko švietimo komisija, aktyviai dalyvaujant pulko poniams, š. m. birželio m. 3 d. Dievo Kūno šventę, miesto sode rengia didelę tradicinę gegužynę. Įvairi ir įdomi programa: 1) atviroje scenoje įdomūs vaidinimai, 2) pulko pučiamųjų didų orkestro koncertas, 3) įdomi šaudyklė — tyras, kur geras šaulys gali laimėti kišeninį gerą juodą laikrodį, 90 litų vertės, 4) laimės kioskas, kur galima viską dėl savęs sužinoti. Visos smulkmenos afišose. Puikiausia proga laimėti išbandyti — nepraleiskite jos nė viena, nė vienas! Visas pelnas skiriamas pulko kareivių švietimo reikalam. Birželio m. 3 dieną esant blogam orui — lietuvių gegužinė nukeliama i birželio 6 dieną, sekmadienį ten pat.

RUSAI GRAŽINS LIETUVAI DAR DAUGIAU VARPŲ

Yra žinių, kad sovietų valdžia ketina gražinti Lietuvai nedideklių varpų apie 300 pūdų. Bet tas nedideklus surinktomis žiniomis siekia ne 300 pūdų, bet 130,907 kigr., neskaitant linteronių — evangelikų tikybos, kurie visiškai nepristatė šiuo reikalu reikalingų žinių. Iki šio laiko sovietų valdžia Lietuvai yra gražinusi 66,631 kigr. varpų.

APIPLĖSĖ, UZMUŠĖ IR PADĖGĖ

Š. m. gegužės mėn. 9 d. apie 12—13 v. Mišiškių km. Nemajūnų val. Alytaus apsk. kilo gaisras pil. Paukštienės Marės ūkyje. Gaisro vieton nubėgo kaimynai ir iš degančios gričios pavyko jiems išnešti iš lovos negyvą pil. Paukštienę Marę, 76 metų amž. ir kai kuriuos daiktus. Užgesinus gaisrą, nuodegučiuose atrasta Paukštienės gimnaitė pil. Lukoševičaitė Ona, 13 m. am., kuri visa buvo apdegusi.

Nuvykus nusikaltimo vieton gydytojui ir Kriminalinės Policijos valdininkams, pirmas apžiūrėjęs lavonus rado, kad Paukštienė Marė nukauta iš revolverio. Paleistas šūvis i kaklą, kulipka istrigo strėnų nugarkau lyje, kurią gydytojas išėmęs ir valdininkams apžiūrėjus pasirodė, kad šauta iš revolverio 7,65 klb. Vedant valdininkams tyrinėjimą paaiškėjo, kad Paukštienė paskutiniu laiku gavo iš Amerikos, kurie ir yra plėšikų su įvairiais daiktais pagrobti. Kad paslėpti pėdsakus, pik-tadariai padegė namus.

Kol kas kaltininkų nustatyti nepavyko. Tolimesnis tyrinėjimas vedamas.

KUOPININKŲ BYLA

Gegužės 18 d. kariuomenės teismas pradėjo nagrinėti garsiąją kuopininkų bylą, kurioje kaltinama keliasdešimt asm. (93). Bylos plėtimasis jau matyti iš to, kad kuopininkų byloje yra sukviesta apie 100 žmonių. Kaltinamieji turi pasisamde penkis gynėjus: prof. Stankevičių, prof. Bieliackiną ir dar tris advokatus. Del gausaus dalyvių šioje byloje skaičiaus prisiėjo ir pati teismo vieta perkelti i erdvią Tilmanso salę. Vakar ryto 8 v. 30 m. prasidėjusiame bylos nagrinėjime, pradžioje buvo perskaitytas ilgas apkaltinimo aktas (užėmęs net tris valandas laiko), po kurio buvo klausiami visi iš eilės kaltinamieji, ar jie prisipažįsta dirbę priešvalstybinį darbą ir tuo sąmoningai norę, arba nuversti esamąją tvarką, arba jai pakenkti, ar ne. Nuo ekskuzinio Adamansko pradėdant, kuris toje byloje visada pirmas užkliudomas, iki paskutinio kaltinamojo atsakė griežtai neprisipažįsta. Toliau iš eilės buvo duodama išsitarė visiems kaltinamiesiems savęs apgynimui. Tos dienos teismo posėdy testu skubo ta teisė pasinaudoti vos dešimtis su viršum žmonių. Didžioji kaltininkų pusė dar kitomis dienomis turės progos duot savus pasiteisinimus. Po jų eis gynėjų kalbos ir liudininkų pranešimai. Bylos didumas leidžia spėti, kad ji galės užsibaigti tik po kokios savaitės su viršum laiko. Pirmas pasiteisinimo žodį gavęs ekskuzinis Adamanskas kiek ilgesnėje kalboje išrodinėjo, kad jis nieko bendra su komunistais neturi, kad jis teiginas vargingųjų valstiečių ir darbo žmonių reikalus ir visus jam primetamus kalti-

Atkartojimas kautynių, buvusių ant White Plains, N. Y. laike revoliucinio karo. Tos kautinės matosi viršuje, o apačioje toj pat vietoj moderniškai nameliai su „tankais.“

nimus griežtai atmėta, o sunkesniuose kaltinimų argumentavimuose stengiasi gina diplomatiškai i tą, ar kita pusė nukreipti savo išvedžijimų mintis. Panašią taktiką galima pastebėti kituose kaltbėtojuose. Idomu, kokios medžiagos svarstymui patieks liudininkai ir kaip tą medžiagą kaltinamieji sudėrins su savo pareikštomis nuomonėmis. Procesas yra labai charakteringas ir įdomus, del to sutraukia nemažą publikos. Šios dienos teismo posėdžio pradžia taip pat 8 v. 30 m. ryto Tilmanso salėje.

LAIVŲ JUDEJIMAS KLAIPĖDOS UOSTE

Balandžio mėn. i Klaipėdos uostą atplaukė 73 laivai 94,231 cbm. netto įtalpos arba 33,297 reg. tonų. Daugiausia išežta: 2341 tonų i vairois rūšies prekių gabalų, 570 tonų druskos, 111 ton. cukraus, 11,447 ton. vokiečių ir 66,497 ton. anglų akmeninių anglių, 2,245 ton. kalkakmeninių, 2,394 ton. cemento, 4953 ton. fosfato, 1449 ton. kalidruskos, 4,225 t. sieros žiedų, 1165 ton. geležies, 280 ton. zalpeterio. Iš viso 37,834 t. krovinų.

Per tą pat laiką iš Klaipėdos uosto išplaukė 76 laivai 102,095 cbm. netto įtalpos arba 36,076 reg. tonų.

Daugiausia išežta: 1534 festm. piautos miško medžiagos, 155 festmetr. drebulinių apvalių medžių, 4,5 mil. (262 festmetr.) ažuolių stiebų, 807 festmetr. fanieros plokščių, 1,321 erdmetr. popiermalkos, 10,780 tonų celiuliozės, 560 ton. popierio papkės, 643 ton. linų, 62 ton. kailių odų, 6,268 ton. nuodegių, 173 ton. linų sėmenų, 188 ton. spirito, 4 ton. sviesto, 6 ton. sūrio, 27 ton. įvairios rūšies prekių gabalų, 10 ton. tuščių dėžių ir 38 arkliai. Iš viso per balandžio m. išežta 21,52 ton. krovinų ir 38 arkliai.

Lenkai rinkimų agitacijos lapeliuose giriasi, kad jie išėdę vysk. Karevičių. Pasigyrimas melagingas; bet gali džiaugtis: seniaus per ingresus ir vyskupų konsekracijos popiežiaus raštai buvo skaitomi lotyniškai, lietuviškai ir lenkiškai. Dabar po to mūsų lenkų nebūto „laimėjimo“ lenkų kalbos nebėra katedroje...

Lietuva pasikeitė su Vokietija ekonomine sutartimi.

Sutartis parašyta 1923 metais. Tad jau paseno: dabar birželio mėn. bus derybos ja truputį pakeisti, nustatyti muitus ir mėsos išvežimą iš Lietuvos. Sutvarkius tuos reikalus Lietuvoje pinigų turės padaugėti.

Lietuvos Banke balandžio 30 d. buvo aukso, sidabro ir sietinių pinigų už 72,594,237 lt. Popierinių litų apyvartoje buvo 87,142,871 lt. Tad per balandžio mėn. Banko kasoje sumažėjo vertybių už 4 mil., pinigų Lietuvoje sumažėjo 3 mil. litų. Pavasari, mat, Lietuva visuomet mažiau teparduoda, fad ir pinigų mažėja.

Ukmergės apskr. suimti E. Pancevičius ir S. Sočikas, lenkų šnipai. Vienas prisipažino.

Klaipėdos krašte lietuviškumas stiprėja. Paskutiniu laiku sudaryti 4 nauji lietuvių chorai: Pagėgiuose, Silutėje, Rusnėje ir pačioje Klaipėdoje.

NUSKENDO

MAŽEIKIAI. Š. m. gegužės 18 d., po pietų, besimaudydamas Ventoje, prigė-

rė gimnazijos mokinys I. Bernius. Diena buvo karšta, slopi, ir velionis su dviem draugais sumanė nusimaudyti. Tik nežinodami gerai upės dugno (jie visi ne vietiniai), pataikė i tokią vietą, kame verpetas pagavo velionį i nunešė upės gilumon. Draugams jo išgelbėti jokiu būdu nepasisekė. Tik apie 6 val. vakaro, ji ištraukė iš vandens, laidoti nuliūdę tėvai išsiųzė i tėviškę, i Ylakių valsčių. A. a. I. Bernius, mokytojų liūdymu, buvo visais atžvilgiais paveikslingas mokyns. Todel šis įvykis taip jo draugų mokinių, taip mokytojų komentuojamas su dideliu liūdėsiu ir pasigailėjimu.

KADA NAMAI TAISOMI?

ALYTUS. Nemaninių valsčiaus savivaldybė dar osto pinigais yra nupirkusi ir pastačiusi Nemaninių miestelyje namą. Namas buvo skirtas valsčiaus mokyklai ir raštinei. Ligi šių metų namas stovėjo nedengtas ir nuo oro atmainų visiškai supuvo. Valsčiaus savivaldybė susirūpino tik š. m. balandžio mėn. 16 d. Visiškai baigiamas dengti šiaudais namas sugriuvo vos neužmušdamas 5 darbininkų, viršaičio ir sekretoriaus. Pastarieji tik, tik liko gyvi nes abu buvo atėję pažiūrėti darbo ir buvo viduje namo.

Valstybės kontrolė, padariusi dvi revizijas, rado pa-dirbtų sąskaitų, kuriomis pa-imti pinigai, ir dar šio to.

NUSINUODIJO

VEIVERIAI. Gegužės 19 d. I-jo kurso mokinė L. Nau-džiūtė dėl dar piliuosavimo jos iš mokyklos ir įvairių tėvo gąsdinimų — nusinuodijo acto esencija.

Prieš mirdama, parašė tris laiškus: namiškiams, draugams, (čms) ir mokytojams.

MENININKĖ

SKAPIŠKIS. Menų Kū-rėjų Dr-jos laikoma ir V. ku.

Silvestraviečiai pavyzdin-gai vėdama juostų, kilimų ir kaklaraikių dirbtuvė, ne-turėdama rinkų, 1923 met.pradžioje užsidarė. Jos bu-vusi vedėja, tos rūšies meni-ninkė, dabar mažai darbo te-turėdama — gyvena Skapiš-kyje gana vargingai.

Tuo tarpu mūsų vyrai už mečkos vertės iš užsienio i-vežamus kaklaraikiškus mo-ka po 15—20 litų.

ARKIVYSKUPO J. SKVI-RECKO INGRESAS

Gegužės 13 d. ruimingoje Bazilikoje įvyko arkivysku-po Skvirecko ingresas ir Lie-tuvos bažnytinės provincijos įkūrimo aktas. Iškilnėse dalyvavo visi vyskupai, aukš-tesnieji dvasininkai, katali-kiškos organizacijos ir pilna Bazilika tikinčiųjų. Per iš-kilmes kalbėjo Apaštališkojo Sosto vizitatorius Ličtvai arkivyskupas Matulevičius, arkivyskupas Skvireckas ir Kauno kapitulos pirm. prel. Mačiulis.

Šaulių sąjunga išleidižia Didžiajam Vilniaus Seimui paminėti medali dvejopo di-dumo: 35 mm. ir 60 mm. dia-metre. Medalius galės įsigyti visi norintieji. Jų kainos bus maždaug tokios: bronzis-medalis 35 mm. diametre kainuos 3 lt., sidabrinis—15 lt. ir auksinis — 300 lt.; di-dysis medalis, 60 mm. dia-metre kainuos: bronzinis — 10 lt., sidabrinis — 50 lt. ir auksinis 1200 lt.

PASIKORĖ MOTINAI IR DUKTĖ

KRIVASALIS. Im-mų valsč. Pereitą rudeni eio pasikorė vietinės gyventojos pil. Romanienės motina. Mirus motinai, Romanienė tol sielvartavo iki apsirgo. Ga-lų gale, ilgiau nebeiškęsda-ma ji nutarė nusizudyti ir štai gegužės 10 d. š. m. ji rasta pasikorusi pirkioje. Ra-monienė paliko vyrui du vai-rukus.

Reinoldas Šikzalas ir Gemšycas

TEMPLIERAS ADELMARAS

APYSAKA IŠ ŠV. KRYŽIAUS KARŲ

Vertė A. Blažys

(Tęsinys)

ŠVENTASIS KARSTAS

Vedžiojome skaitytąją po įvairias Palesti-nos dalis — po kraštus, kurie teikia kokią nors istorinę atmintį. Pasakojome apie galingo valdo-vo Sultono stovyklą ir griežtą vienuolio klauzūrą, piešėme karštus tyrus, įvairiuose pavydaltuose Engados uolas ir sekėme senelį Teodorichą su jo sūnumis iki pat Jeruzalės mūrų. Bet neap-žvelgėme dar vienos, gal būt garbingiausios, kaip deimantas spindinčios ir visų krikščioniškų tau-tų lankomos vietos.

Tai yra Šv. Karsto bažnyčia, didžiausias Viešpaties atminimas, kuri apie keletą šimtme-čių egzistavo. Ši bažnyčia apėmė svarbiausias ir istorines Kristaus nukryžijavimo, palaidojimą ir prisikėlimo vietas. Didumo buvo apie 120 sieksnių ilgio ir 70 sieksnių pločio. Ji susidėjo iš daugelio bažnyčių bei koplytelių iki Golgotos nusitesiančių. Vidus buvo apšviestas daugpbe žibintuvų.

Kryžiaus karų laike ši bažnyčia dar tebetu-rėjo Didžiojo Konstantino suteiktas jai grožybes, bet 1808 metais, iškilus dideliui gaisrui, išsky-rus karsto dalį, liko sumaikinta ir daugiau jau niekadoms nebebuvo atstatyta. Vietoje pirmiau buvusių korinto kolonų, dabar rėmė stogą nedai-lūs keturkampiai stulpai. — Tačiau, nepaisant visų tų nelaimių, kurios siautė anais laikais Je-

ruzalės miestą, Išganytojo karstas liko nepalies-tas ir tai gal del to, ka ir Mahomedo pasekėjai aukštai statė „Pranašą iš Nazareto“ už jo prakilumą ir išmintį. Tiesa, užkariau laukinės gaujos Jeruzalę bandė įmesti bažnyčion degan-čią strėlą, kad nepaspruktų iš ten auksiniai bei sidabriniai krikščionių įrengti ant altorių papuo-šalai, bet krikščionių uolumas viską išgelbėjo; ką jie iškentėjo pasakytį negalima? Tačiau gyvas tikėjimas daug gali. Žiaurių sultono pavaldinių sumušti nucidavo vakare prie Kalvarijos kalno ir melsdavosi: „Atleisk jiems Viešpatie, nes nežino, ką daro.“

Vieno ordono dvasiško lydimas Teodorichas aplankė su savo sūnais Šv. Karsto bažnyčią. Prieblandos šviesa, kuri buvo tame dievnamy, dar juose ypatingą išpādį. Vietomis, kad bū-tų galima matyti relikvijos ir kitos šventenybės kabėjo žibintuvai. Labiau apsipratus su staigiu iš šviesos i tamsą perėjimu pradėjo teirautis a-pie ten buviusius daiktus.

Pirmas dalykas puolęs jiems i akį buvo pa-tepimo akmuo, ant kurio buvo išteptas brangia-š tepalais Kristaus kūnas, prieš dešiant karstan-šalia kabėjo žibintuvai. Už patepimo akmenį matėsi Kalvarijos kalnas: jis buvo apie 20 metų aukščio. Aukštai matėsi trys koplytėlės. Norė-dami ir ten keleiviai atsilankyti kopė laiptais aukštyn. Vadovo vedami užėjo vienon koplyt-ėn ir priėjo prie pat altoriaus. „Štai po tuo al-toriumi yra vieta, kurioje stovėjo kryžius, an-kurio praliejo kraują Išganytojas. Tuodu gi ak-meniu žymi vietas galvažudžių kryžių.“ Teodo-richas ir jo sūnūs parpuolė ant kelių pagarbinti šventoje vietoje Viešpatį Dievą. Tada atsistojė ir nuėjo i antrąją koplytėlę, kuri stovėjo ant tos

viectos, kame kalė prie kryžiaus budeliai Kristų. Jos grindys buvo iš raudonų mozaikų, kad pažy-mėjus, jog toje vietoje praliejo už žmoniją Je-zus savo kraują.

Apleidę keleiviai Kalvariją nuvyko mažutėn juodo marmuro koplytėn, kur buvo labai svar-bi relikvija. Tai stulpai, prie kurių buvo pri-rištas Jezus, veidan muštas ir spygliuotu erškė-čių vainiku apvainikuotas. Netoli stulpų radosi vieta, kurioje meldžiantis Kristui ant kryžiaus už priešus ir Jo motinai nualpus ant moterų ran-kų, metė kareiviai burtus delei pasmerktojo dra-bužių. Tame akimirknyje, kada akmens širdis sutrinkstėjusi būtų, jie vaidijosi plėšdami Jo rūbus.

Malonų išpūdį padarė keleiviams toji vieta, kur Kristus, kaip daržininkas pasireiškė Mari-jai Magdalenai. Jis buvo prisikėlęs ir vėl vaikš-tinėjo ant žemės, tuo tarpu Marija Magdalen-pio visur bėgė ir apskinėjo gyvą Kristų m-čiui.

Ten pat buvo Pasirodimo koplytėlė, kur Kristus pirmą syk apsiereikė savo motinai. Di-dis jai buvo džiaugsmas po tiek skausmingų die-nų vėl matyti savo mylimąjį sūnų, apie kurį visi greitai buvo pamirše.

Išėjus iš ten keleiviams puolė i akis apskri-tas, dailaus stiliaus triobėsys. Puikiai apdailin-tas korinto kolonos, pro kurias skverbėsi vidun šviesa rėmė stogą. Vidury radosi geltono ir bal-to marmuro kapas, kuriame buvo Kristaus kars-tas.

Iš rytų pusės buvo nedideli varfeliai i Ange-lo koplytėlę. Visa ji buvo iš marmuro pastatyta. Vidury gulėjo didelis akmuo, ant kurio sėdėjo kitados angelas, kai atėjo moterys išbalzamuoti

Knygų ir Laikraščių Skaitymas

Mes gyvename gadynėje, kad nieks beveik negali knygos ar laikraščio įtakos išvengti, jų neskaityti. Užtat kiekvienas privalo ne tik žinoti kaip knyga ar laikraščiu naudotis, bet taip pat mokėti kuo daugiausia peno iš knygų pasemti, kuo daugiausia pelnyti. Tas juo labiau svarbu, kad greta gerų knygų esama daugybė blogų ir del to ieškant tiesos žodžio dažnai galima patekti į melo žabangus, paklysti. Žemiau paduodamų taisyklių žiupsnelis, manau, kiek patarnaus kiekvienam knygos priežiūrai, ypač jaunam kariui ir padės jam suvokti kelius, kurių laikydamasi jis kuo daugiausia galės pasemti peno iš knygų ir tikrai iš jos pasimokyti.

Taigi pirmiausia, jei nori būti šviesus ir susipares, skaityk knygas, gerbk ir mylėk spausdintą žodį. Tik skaityk ne tam, kad daugiau knygų perskaityt, o vėliau jų skaitymą prieš kitus didžiūnotis, girtis, jog daug esi skaitęs. Skaityk, kad daugiau pramoktum naudingų dalykų, giliau pažintum gyvenimą. Atmink, kad knygoje reikia ieškoti maisto savo sielai, savo širdžiai, kitaip sakant ne vienas skaitymas negali būti pradedamas tik dėl to, kad knyga po ranka pasitaikė. Nauda ar poilsis štai du dalykai, kurių niekada nereikia pamiršti imant į rankas knygą. Užtat knyga žadinanti piktybų geidulių pasauli, erzinti dirksnius turi būti skaitoma, kaip jo reikia šalintis, taip ir panašios knygos vengti.

Del to pačios knyga ir rankas pirmiausia pažiūrėk, kas ją yra parašęs, o ne sykį iš kalno sužinosi kuo panašioj knygoj gali pasinaudoti, ką joje rasti. Nuolat atmink, kad esama gerų ir blogų knygų, ir niekad nesakyk kad ir bloga knyga nieko blogo ne-

daro. Tai milžiniška paklaida. Blogi raštai tai nuodas ne tik tai sielai, bet ir kūnui. Skaitydamas knygas stenkis suprasti jos autorių (rašėją), pažinti jo mintis ir pažiūras. Nesiskolink akiai, neapsvarstęs nė vienos minties iš knygos ar šiaip jau rašto. Visad ją patikrink, pasverk savo sąžinės svastyklėmis, pažiūrėk kiek ji dera tavo įsitikinimui. Tačiau skaitydamas knygas nesilaikyk ir tokio mąsto, kad, girdi, visame pats turi įsitikinti. Tai irgi klaidingas požiūris. Ne sykį rasi tiesų, kurių panašiai sverti visai nereikės. Tačiau turi atminti, kad surinktieji knygoje naujų minčių grūdėliai naujos žinios turi būti su atida sudedamos galvon ir stropiai josios laikomos. Geras yra dalykas daryti iš knygų ištraukas, pasižymėti tam tikslui paskirtam sasiuvinėlyj svarbesnias mintis, gražius posakius. Be to, skaitant raštą reikia kreipti dėmesio ir į kalbą, mokyti taisyklingai rašyti ir kalbėti. Gerą knygą perskaitęs stenkis įgautus išpūdžius ir įgytas mintis sutraukti į vieną vaizdą, dar kartą išsiūrėti į viską, ką panašioj knygoj radai, kad kuo ilgiausiam laikui įgytąjį turta galėtumei atmintyje atlaikyti. Venk taip vadinamųjų lengvojo turinio knygų, būtent: romanų, ir šiaip jau plačiai apyvartai skiriamų raštų, kaip sakysim, burtininkai, sapnininkai ir t. t. Kiekvienam knygynėlyj, skaitykloj, savo lėšomis pirksdamas ir krautuvj reikalauk rimtų knygų: istoriško ar visuomeniško turinio, o taip pat knygų kraštotyros, dorovės, teisės klausimais. Iš panašaus turinio knygų galėsi daugiausia pasimokyti ir naudingų žinių įgyti. Knygos apie kurias iki šiol kalbėjome buvo skiriamos įvairiems gyvenimui.

Del to pačios knyga ir rankas pirmiausia pažiūrėk, kas ją yra parašęs, o ne sykį iš kalno sužinosi kuo panašioj knygoj gali pasinaudoti, ką joje rasti. Nuolat atmink, kad esama gerų ir blogų knygų, ir niekad nesakyk kad ir bloga knyga nieko blogo ne-

Spokane, Wash. buvo suręngta merginų savaitė. Vieną savaitę merginos valdė visą miestą — vien merginos dirbo visokiuose ofisuose. Protestantų bažnyčiose jos pamaldas vedė, net paštas jų vadymui buvo pavestas. Čia matosi merginos dirbančios pašte patariamų pašto viršininko ir vyriausiųjų klerkų. Savo viešpatavimo savaitę merginos apvainikavo milžinišku paradu.

mo klausimams del to ir jų skaitymas turi priklausyti bendrai imant įvairių knygų skaitymo skirsniai. Tačiau šale knygų, skiriamų įvairiems gyvenimo klausimams yra ir tokių, kurios kalba išimtinai apie vieną, kurį nors dalyką, tai specialės knygos.

Imkime, sakysime, žemės ūkį. Yra visa cilė raštų kalbam ūkiui pašvestų. Tai kuriuos raštus iš šios rūšies knygų skaityti? Aišku, tuos kurioje srityje dirbi, ūkininkas — ūkiškas knygas, teisininkas — teisės raštus. Reikia mažą bendrai skaityti, reikia nuolat gilinti žinias, įgytas siaurai gyvenimo praktikai, tam darbui, kurį dirbi. Jei esi ūkininkas, reikia nuolat skaityti ūkiškas knygas kad geru ūkininku būtum. Tas ypač svarbu mums lietuviams, kai mūsų žemės ūkis yra žymiai nuo vakarų atsilikęs. Reikia, žinoma, ir karo klausimais knygetes mlyti. Tiek del knygų skaitymo. Dabar del laikraščių, bet apie tai sekantį kartą.

(“Karys”)

Veltui statysite bažnyčias, veltui rengsite misijas, kursite mokyklas, darysite visokios rūšies gerus darbus — visi jūs rūpėsite eis niekais, jei nemokėsite vartoti apsiginamojo

PROTOKOLAS

LDKS. N. A. Apskričio mėsos suvažiavimas įvyko 23 d. gegužės 1926 m. parapijos salėj, Nashua, N. H. Sesijas atidarė pirm. J. Jaroša, malda atkalbėjo vietos klebonas kun. P. Daniūnas. Sesijų vedėjas išrinkta vienbalsiai senoji valdyba.

Saukiami vardai atstovų. Iš viso atstovų dalyvauja 34 nuo sekantių kuopų:

1-mos kuopos — J. Červokas, J. Guzevičius, V. Tamoliūnas, M. Seikis, V. Valatka, J. Glineckis. (Nepribuvo P. Gudask, A. Zalieckas ir J. Zailkis).

2-ros kuopos — J. Daugėlevičius, J. Jaskeliavičius, M. Jaskeliavičius, K. Grigas, P. Goutautaitis.

3-čios kuopos — V. Kudarka, J. Versiackas.

4-tos kuopos — J. Vaitkus, S. Balinskas, E. Balinskienė.

5-tos kuopos — A. Vaisiūkas, K. Pilkonis, V. Jakas, J. Smilgis, J. Vinčimas.

6-tos kuopos — kun. P. Daniūnas, S. Kupčiūnas, J. Overka, A. Kaimelis, O. Bugailaitė.

7-tos kuopos — V. Paulauskas, J. Baumiša, S. Karsokas, J. A. Norkūnas.

8) Mandatų peržiūrėjimo komisijon išrinkta: J. Daugėlevičius, J. A. Norkūnas ir J. Smilgis. Komisija praneša, kad mandatai visų legališki, išskyrus 7-tos kuopos, Worcester, kur buvo ant vietos padaryta

be kunigo parašo ir paaiškėjo, kad minėta kuopa nepriguli prie apskričio, bet ant toliaus žadėjo prigulėti. Atstovam leista patariamais balsas.

4) Skaitytas pereito suvažiavimo protokolas, kurs priimtas su mažom pataisom ant vietos.

5) Raportai stovinių valdybų. Iš raportų pasirodė, kad valdyba atliko savo užduotis gerai ir dirbo pagal išgales gerovei mūsų organizacijos. Iš išdėtininko raportu pasirodė, kad finansai nesitinka su raštininko. Tam darbui sutvarkyti išrinkta komisija iš šių ypųjų: J. Guzevičius ir J. Jaskeliavičius. Peržiūrėjus atrasta, kad nekurios bilos buvo išmokėtos, o nebuvo perdotos raštininkui, bet tas ant vietos pataisyta ir visos valdybos raportas priimtas.

6) Toliaus buvo klausta Worcesterio 7 kuopos atstovų jų darbuotės kaslink rengiamo išvažiavimo 31 d. gegužės. Iš atstovų pasiaiškinimo pasirodė, kad worcesteriečiai dirba su pasišventimu ir pasirodė, kad viskas gerai sutvarkyta. Raportas priimtas su pagyrimu.

Įnešimai

1) Norinti į apmokamą vietą prie “Darbininko” tokių asmenų, kurie apsisotja prie darbo tik laikinai.

2) Norinti į centro valdybą, kur buvo ant vietos padaryta

asmenis, kurie nėra praktikuo-jantys katalikai.

3) Rinkti vieną atsakomą redaktorių o jam leisti pasisandviti pagalbininką (Atmesta).

4) Kad katalikiškas laikraščius, o labiausia “Darbininką” ir kitokius gerus raštus kuodaugiausia siųsti savo vieniūnėiams o labiausia moksleiviams pagal išgales dykai Lietuvon.

5) Kad “Darbininko” redaktorius būtinai būtų renkamas iš gerbiamų kunigų. To neįvykdžius N. A. apskrities mato mūsų organizacijai didelį pavojų. Todėl būsiančiam seime tas klausimas turėtų būti svarbiausias ir turėtų būti vykinamas neatidėliojant.

6) Centro sekretoriai J. Dikiniui suteikti pinigiską pagalbą jo sunkioje ligoje. N. A. apskrities paskyrė \$10.00 iš kasos. Taipgi daryti didžiausią agitaciją kuopose, rinkti aukas ir siųsti per apskričio išdėtininką V. Jaką.

7) Ekstra N. A. apskričio suvažiavimą šaukti tuojaus kaip greičiausia po būsiančio seimo.

8) Delegatai išrinkti į būsiantį seimą: Jonas Jaroša ir Jurgis Versiackas. Mokestis nutarta delegatams penki dešimtiai ir dienų ir kelionės lėšos.

9) Nutarta antrą išvažiavimą LDKS. N. A. apskričio turėti Lowell, Mass. Komisijon išrinkti J. A. Norkūnas ir V. Paulauskas. Komisija pareikalavus pagelbėti tame darbe, t. y. darbininkų prisijūsti. Visi

sutiko. Nashuos klebonas kun. P. Daniūnas pareiškė, kad des visos pastangos tame darbe užką ištarta ačiū.

10) Finansų komisijos knygų peržiūrėjimo J. Jaskeliavičia ir J. Guziavičia paaiškino, kad sekretoriaus ir išdėtininko biskį nesutiko knygos su mažom klaidom. Po peržiūrėjimo surasta, kad finansai stovi sekanti: Pas išdėtininką pinigų ant rankų randasi \$14.74.

11) Renkama valdyba. Išrinkta šios ypatos 1926 pirm. J. Jaroša, vice-pirm. J. Glineckis, rašt. K. Pilkonis, izd. V. Jakas, izdo globėjai J. Smilgis, J. Jaskeliavičius, agitatorius J. Jaskeliavičius.

12) Padėka gerb. Nashuos klebonui kun. P. Daniūnui už suteiktą veltui svetainės užgilų jo pasišventimą iš vien dirbti su mumis už gerus patarimus išreikšta atgatojimu.

Kasos stovis: pas išdėtininką randasi pinigų su Lietuvos bonu \$114.74, 2 kuopa Montello pasimokėjo už 1926 \$6.00, viso \$120.74.

Išėjo: Pirm. J. Jarošai kelionės lėšos \$2.00, rašt. J. Versiackui \$3.00, izd. V. Jakui \$2.00; viso išėjo \$7.00.

Paliko kasoje su bonu \$113.74. Pinigais randasi \$13.74.

13) Naujų ir svarbių reikalų neradus susirinkimas tapo uždaras per pirm. J. Jarošą. Malda atkalbėjo kun. P. Daniūnas.

Valdyba: Pirm. J. Jaroša, Rašt. J. Versiackas

Obuolių karaliaus sūnus su savo nauja žmona. Jis yra William Robert Tyson sūnus turtininko, kurs milžiniškus sodus turi ties Gettysburg, Pa. Nuo jo apsigedimo dienos tėvas jam pavedė visą savo turta.

Jėzaus kūno, bet jo neberado. “Tas, kurio ieškote, jau prisikėlė, daugiau Jo čia nerasite,” tarė jis verkiančioms. — Dievas siuntė angelą, kad paguostų paskutinį kartą atėjusias patarnauti Mokytojui.

Už akmens keleiviai rado nedideles duraites ir susilenkė įlindo per jas vidun. Tai buvo mažas kambariukas, kuriame susilenkė vos galėjo sutilpti; jame degė didelės skaičius žibintuvų. Čia ko ne tris dienas išėjosi Išganytojo kūnas. Vidus buvo nedailiai uoloje iškaltas, viršus gi marmuru apdengtas.

Negalima pasakyti koks buvo išpūdis esant toje vietoje keleiviams. Teodorichas giliai sujaudintas kruvinomis asaronis garbino Dievą, kurs čia jį atvedė.

Apleidus Sv. Karsto bažnyčią senelis kreipėsi į gvardijoną tardamas: Gerbiamasis, išklausyk mano prašymą, palik atdarą karstą ir leisk man vienam, kiekvienoje šiandieną aplankytoje vietoje pasilikti, kad pagarbiničiau Tėvą ir Sūnų, kurių už mus kentėjo. Pats žinai, jog vieno malda — daug karštesnė, tuomet nebejauti jokių ryšių su šiuo pasauliu. Prašau patenkinti mane, norą. Viešpats jums atlygins už krikščionišką meilę.”

Gvardijonas su tuo sutiko ir tai del to, kad ta teise visi žymesnieji keleiviai naudodavosi, ypatinai naktį, kad apmąstymui niekas netrukdydavo.

APSVIETIMAS

Jau buvo vidurnaktis ir Adelmaras su Jonu saldžiai miegojo. Tada atsikėlė Teodorichas ir tykiai išėjo oran, kur jo laukė ordeno broliukas. Jis paprašė vienuolio šviesos, kurią su savimi nešėsi ir dar kartą įėjo pasižiūrėti savo sū-

ny. Atsiklaupęs šalia miegančių ilgai degančia meile į juodu žiūrėjo. Aiškiai jam sakė vidaus balsas, kad daugiau jų nebeatysias ir kad jo laikas jau pasibaigęs. O kaip troško Teodorichas dar kartą su jais pasinėkti, vardais juos pavadinti. Kas iš mūsų nejaustų skausmo amžinai persiskirdamas su brangiausiu, mylimiausiu asmenimi? Ilgai prisimintumėm paskutiniąsias drauge su juo praleistas valandas.

Teodorichas karštai meldėsi už savo vaikus, laimino juos Viešpaties vardu, kuris kiekvieno žmogaus lemia likimą. Bet išmušus bokštui nakties dvyliką apleidė kambarį ir greitesniais, negu paprastai žingsniais skubinosi su vadovu.

Sv. Karsto bažnyčioje viešpatavo didi tamsa, tik kur-ne-kur silpnai degė, vos žingsnį pirynyn nušviesdamos lempos. Tačiau karstas gulėjo atskioje mėnulio šviesoje, kuris siuntė savo silbrinius spindulius pro stogo langus. Likėnias Teodorichas paskendo šventose mintyse.

“Aš esu prie savo Išganytojo karsto,” kalbėjo sau vienas. “Visur viešpatauja tyla ir ramumas; laimingieji krito giliai miegan ir žemiškuose rūpėniuose; bet kas pasauly už mane laimingesnis? Viešpatie, aš nesupratau tavo balso ant Alyvų kalno? Tu greitai pasilauksi mano pasąvę. O teisipildo ką aš jaučiu, priimk mane į amžiną ramybę. Aš skaudžiai buvau suklydęs šiame pasauly ir kaip žmogudys nusidėjęs šaukiaus prie tavo mylimojo sūnaus. Ilgus metus dariau griežtai atgailą ir visko išsižadėjau; Tu gi pasigailėjai nusidėjėlio, ir atleidai man kaltes. Ir ko aš begaliu norėti iš to pasaulio? Mano sūnūs pasiliko gerų žmonių globoje ir del tėvo nuodėmių nešioja ant krūtinės išdard kryžius. — Vargšai daugiau jie manęs nebešvys. Leisk man Viešpatie čia numirti, kur

prisikėlė Tavo viengimis sūnus, teuzsibaigia čia mano gyvenimo karė.”

Vis karščiau ir karščiau meldėsi Teodorichas ir jokių ryšių nebejautė su šiuo pasauliu. Jam pasirodė paslaptina šviesa, kuri nušvietė bažnyčią, debesyse matėsi angelas su palmės šakelė rankoje ir giedėjo amžinybės giesmės. Iš karsto išsiveržė skaisčių spindulių srovė ir atsidarė duraities. Senelis nenusigando, bet ramiai žiūrėjo į aukštą išlendančią asmenį išvaizdą. Jis buvo baltose rūblose ir veido, jam panašaus šiame pasauly nebuvo. Jis ištiesė rankas ant Teodoricho ir laimino jį atleisdamas jam visas kaltes. “Mano Išganytojai Jėzau Kristau,” paskutinį kartą atsiduso senelis ir amžinai užmerkė akis.

Pabaiga.

Kuomet vienuolis po valandėlės sugrįžo parivesti Teodoricho, rado jo kūną jau sustingusį ant šventojo karsto laiptų. Išgąstingas broliuko auksmas sujudojo visa vienuolyną ir pažadino Adelmarą su Jonu. Visi greitai nubėgo į bažnyčią. Jo veide švietė dangiško džiaugsmo šviesa. “Jis užmigo Viešpatyje,” guodė verkiančius sūnus gvardijonas. “Viešpats jam viską atleido ir pasilaukė pasąvę. Tėbūna pagarbintas jo vardas per visus amžius. Amen.”

Teodorichas išisi prie Alyvų kalno, šiandien toje vietoje neliko nei kryžiaus, nei akmens, aikas viską perkeitė. — Adelmaras su Jonu sugrįžo atgal į savo stovyklą. Greitai prasidėjo išaujo kova tarp krikščionių ir mohomedų. Abu broliai riteriškai kovodami su Kristaus prieais krito kruviname mūšyje; o jų sielas nuu-nirties angelas amžinojo Tėvo prieglobstin.

Galas.

“DARBININKĄ” GALIMA UŽSIRAŠYTI ŠIOSE VIETOSE:

KUN. J. BAKSYS
46 Congress Avenue
Waterbury, Conn.	KUN. G. M. ČESNA
2521 Chicago Avenue
Sioux City, Iowa
J. GAILIŪNAS
The Lithuanian Store
Athol, Massachusetts	V. GILEVIČIUS
216 Elm Street
New Britain, Conn.
VLADAS JAKAS
177 Windsor Street
Cambridge, Mass.	P. LUKŠIS
190 Van Buren Street
Newark, New Jersey
JOHN RAGALIAUSKAS
56 Harrison Street
Worcester, Mass.	L. ŠIRVAITIS
9258 Cardoni Avenue
Detroit, Michigan
JULIJONA SKARULIENE
80 James Street
New Haven, Conn.	K. A. VENCIS
90A Lawrence Street
Lawrence, Massachusetts

DARBININKAS
(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by
SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOREntered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass.
under the Act of March 3, 1879Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1106
Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOR KAINA
Yearly \$4.50 Metams \$4.50
Boston and suburbs \$1.50 Boston'e ir apylinkėse \$4.50
Foreign countries yearly \$5.50 Užsieny \$5.50

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone South Boston 0629Kunigų Vaidmuo Lietuvos
Politikoje

Pereitame savo straipsnyje "Rinkimų pamoka" aš tarpe kitų rinkimų pralaimėjimo priežasčių paminėjau ir kunigų vaidmą, tą Lietuvos klerikalizmą de facto. Ne tik bažnyčios priešininkai, bet ir didelė didžiūma katalikiškos liaudies ir dvasiškios yra aiškiai nusistatę prieš kunigų buvimą priešakyje valdžios. Jie čia vaduojasi ne tiek teoretiniais galvojimais, kiek praktikos patyrimais. Kada Lietuvoje įėjo į madą kunigams smarkiai veikti politikoje — bažnytinis gyvenimas ir tikėjimas iš to labai nukentėjo. Visa eilė politikos viršūnėse buvusių kunigų nutolo nuo kunigystės praktikavimo ir paliovė vadintis kunigais, o ėmė vadintis ponais; paliovė nešioti kunigiškais drabužiais. Misių laikymas irgi žymiai suretėjo. Pokarinis liguistas dviasios ūpas ir mūsų gyvenime turėjo skaudžių pasekmių. Keletas kunigų metė kunigystę, apsivedė. Vienas kitas jų užima dabar net atsakingas valdiškas vietas. Krikščionių demokratų valdžia juos toleruoja, nes nėra stiprios viešos opinijos, kuriai tam pasipriešintų. Augstuosius kunigus politikos seka politikos veikime daugelis kaimo kunigų, kurie daug dirba partijose, savyvaldybėse; bažnyčiose tolyn vis daugyn sakoma politinių kalbų, ypač rinkimų laiku. Žmonės nebe visur girdi bažnyčioje tai, ką norėtų girdėti. Visa tai sodiečių matoma, suprantama ir skaudžiai atjaučiama. Čia dar prisidėda uolui prieštikybėnė propaganda, išplesta įvairių laisvamanių organizacijų (ypač "Kultūros," turinčios centrą Šiauliuose), žymiai padidėjęs laike karo ir po jo jaunimo dorinis ištvirkimas. Žmonės tikėjimą myli, brangina, ir dėlto labai norėtų matyti savo kunigus pirmoj vietoj atsidadavusių tikėjimo, doros kėlimo, sielų ganybos reikalams. Gi reikia pripažinti, kad kunigų intensyvus dalyvavimas politikoje bažnyčios ir tikėjimo reikalams daugiau pakenkė, negu padėjo. Tad rinkimų rezultatai ir parodė neabejotiną tautos tuo reikalu nusistatymą.

Teoriškai imant, demokratijos dėsniu sekant, kunigų teisės politikoje lygios yra pasaulinio žmogaus teisėms. Tačiau gyvenimo praktiškai nurodymai taip pat turi didelės svarbos ir į juos negalima neatsižūrėti. Viena, patiems kunigams politikams gyvenimas pakiša daug įvairių pavojų, ir ne vienas po jais suklumpa. Antra prie kunigų valdonų prisiplaka įvairių aferistų ir biznierių, kurie, katalikybės maska prisidengę, ap rūpina savo neaiškius reikalus. Visas tas nepalaimas ir kreivumus bažnyčios priešininkai panaudoja savo akcijai prieš tikėjimą ir bažnyčią.

Vis dėlto čia reikia pastebėti, kad ne tik katalikai intelligentai, bet ir daugelis sodiečių gerai supranta, kad Lietuvos nepriklausomybės pradžioje kunigų dalyvavimas ir net vadovavimas politikoje buvo netik pageidaujamas, bet ir būtinas. Reikėjo patiekti šaliai krikščionišką konstituciją, reikėjo paripinti įstatymų patikrinančią Bažnyčią laisvę. O čia pasaulinio inteligentų katalikų labai mažo buvo. Ačiū visų pirma amerikiečių aukoms vėliau ėmė rasti daugiau ir pasaulinių katalikų šviesuolių iš tarpo Tautos Fondo stipendijantų. Tai gi pradžioje kunigų veikimas pirmose eilėse politikoje buvo būtinas. Vienas kitas Lietuvos kunigas politikoje nusipelnė sau nevystančių nuopelnų ir savo vardą aukso raidėmis užrašė Lietuvos istorijon. Minės jų vardus ateinančios kartos su pagarbą, taip kaip ir kitos tautos mini pagarbina savo kunigus politikus (austrai, vokiečiai, olandai ir kiti). Tačiau vis tai buvo išimtinis atsitikimai, išimtinis aplinkybės ir reikalai. Tai negali būti į norma. Normalė kunigų veikimo dirva, tai altorius, sakykla, klausykla, dar taip pat ir mokykla, plunksna, ar kultūrinė visuomeninė organizacija. Kunigas yra gerų politikų auklėtojas. Išimtiniais atsitikimais, kunigas, po pažasties breivorijų pasispraudęs, gali eiti ir ministeriauti, jei momentas to reikalauja. Savo uždavinį atlikęs, jisai ir vėl tik Kristaus tarnas ir kareivis. Taip bus ir su mūsų politikos vadais, kunigais. Tiesą pasakius, šiais rinkimais jau mažiau ir buvo kunigų ištatyta kandidatais į seimą.

Kad greičiau kunigai galėtų visai iš politikos kovų pasitraukti, reikia skubintis daugiau prigaminti pasaulinių katalikų šviesuolių. Čia vis dar labai plati dirva amerikiečių Tautos Fondui.

Kun. F. Kemėšis

BESIZVALGANT

KODEL TAIP ANKSTI

Lietuvos naujai išrinktasis Seimas sušauktas greičiau, negu bile kuris iš amerikiečių tikėjosi. "Darbininkas" esame paaiškinę, kad Lietuvos Konstitucijos pakeitimui naujai išrinktas Seimas prezidento sušaukiamas ne vėliau kaip po 30 dienų po rinkimų. Rinkimai baigėsi gegužio 10 d. Tai Seimas galėjo būti sušauktas birželio 10 d. Bet Seimas taip sušauktas birželio 2 d.

Tik ką atėjęs laikraščio "Ryto" numeris gegužio 19 dienos paaiškina, kodėl pasiskubinta Seimas sušaukti. Štai kas ten rašoma:

"Neturint oficialiai paskelbtų rinkimų rezultatų, negalima tiksliai numatyti, kada naujasis Seimas bus sušauktas. Viena tere aišku — jisai turi būti sušauktas ne vėliau, kaip birželio 10 dieną. Tačiau besiplėtojant įvykiai Lenkijoje reikalauja turėti Lietuvoje nuolatinius šalis šeiminius, kurie po Seimo rinkimų neša atsakomybę už valstybės likimą. Tokio skubotumo visai nebūna, jeigu rinkimai būtų pailkę tuos pačius šeiminius, kurie ligi šiol kraštą valdė. Tačiau naujas Seimas nedėtų naujos atsakomybės ir dabartinis kabinetas galėtų atleisti planuoti darbą. Dėl to būtų didelio reikalo, ne laukiant galutinio, įstatymais numatyto, Seimui sušaukti termino, paskubėti perduoti valstybės valdą rinkimus laimėjusioms grupėms. Šitoks nusistatymas anaipol negalima įtarti noru aplėsti pasunkėjusias pozicijas, kaip kad buvo dar v. liaudininkai Klaipėdos Konvencijos klausimą besvarstant. Sunkia momentu, je išeikvoj progos ir prieklačių pasislinkti iš Užsienių R. Komisijos. Tiksliai Konvencijos klausimui palengvėjus vėl grįžo Užsienių R. Komisijon dirbti."

SAVE PASMERKĖ

Chicago "Naujiųjų" numeris 129 editoriale sakoma: "Kokių šlykščių priemonių Lietuvos klerikalai (doras mokytojai!) griebėsi, kad savo pusę pakreiptų rinkimus į Seimą, aprašo mūsų bendradarbis Kunigas."

Pažiūrėkime į kitas "šlykščias" priemones.

Bene purviniausias tarpe visų krikščionių demokratų kovos įrankių buvęs fašistinis lapelis.

Girdi žvalgyba kiekvienoj rinkimų apygardoj pristatius visą eilę spekuliatyvių neva komunistinių sąrašų, girdi kad suskaldyti opoziciją klerikalai sufabrikavę įvairiais gražiais vardais pakrikštytų sąrašų, girdi "klerikalai" sumanę gegužio 2 d. tautos dieną, prieš rinkimus taikę vyskupų šventinimą, galvoję apie diktatūrą, sumanę pripilti į urnas balsų, policija trukdžius opozicijos mitingus ir susirinkimus, literatūros prigaminę vagonais, prieš rinkimus atsiradę ir paskolę ir pašalpų naujakuriams, paleidę į žmones 600 ar 800 agitatorių.

Tai ir visos krikščionių demokratų šlykštybės ir baisenybės. Ir dauguma jų

"šlykštybių" ir "baisenybių" yra tik šlykštus cecilijų išmislas. Juk nėra jokių įrodymų, kad fašistinis lapelis tai katalikų lyderių darbas, kas gali įrodyti galvojimą apie diktatūrą, apie urnų balsais pripylimą. O skyriną paskolę ir pašalpų naujakuriams rokojoti už šlykštybę ar baisenybę tik tas gali pasakyti galvoj ne viskas tvarkoj.

Galop "Naujiųjų" bendradarbis štai ką rašo:

"Vietomis įvyko ekscesai prieš klerikalus. Sumuštas atvyko federantas Kasakaitis. Dubauskas, Raulinaitis, Draugelis ir Šmulskystys esą gavę bėgti. Pats Krupavičius kokioj tai vietoj vos spėjė išnešti kailį. Žinomasai federantas Ambrozaitis iš minios sulaukęs tokių replikų, kurios kvalifikavo jį kaip arkliavagi ir panašiai. Federantą Kardisauką, sumušusį Seime atstovą Sugintą, Duguose minia apkūlė ir pasakė už ką tai padariusi."

Tai mat šitokie razbaininkai, žvėriški darbai nėra nei šlykštybės nei baisenybės, nes čia sumušti, sukrutinti žmonės yra klerikalai, o tie, kurių rankos yra kybinos, yra liaudininkai ir socialdemokratų šalininkai. Todel šitie kriminališki darbai nėra nei šlykštybės, nei baisenybės, o tik ekscesai.

Tai matome, kad socialistas norėta kitus pasmerkti, o pasmerkę save.

KAIP ŽIŪRI Į PRALAIMĖJIMĄ

Mūsų skaitytojai žino, kad "Darbininkas" nevengė pilnai pripažinti Lietuvos katalikų pralaimėjimą. Sakėme, kad su tuo faktu kuogreičiausia reikia apsiprasti, nors tai padaryti būtų nemaloniasiausias daiktas. "Darbininkas" pripažįsta, kad reikia nuodugniai perkratyti savo darbuotę, atitaisyti klaidas kad greičiau atsigeribus. Stačiai į dalyką ir į ateinantį sunkų darbą pažvelgė ir kiti veikėjai. Nuodugniai tą dalyką aprašė L. D. K. S. ir "Darbininkas" įkūrėjas gerb. kun. F. Kemėšis ir P. Virakas.

"Šaltinis" eina iš Mažajapolės laikraštis apie tą faktą šitai parašė:

"Katalikų pralaimėjimas aiškus. Daug reikės vargo pakelti, daug sunkaus darbo,

Suv. Valstijų atstovų buvo pirmininko žmona su dukterimi cirke.

daug aukų, kol pasiseks Lietuvos širdį ir išvaizdą katalikiškai atstatyti.

"Kaip geležis, ugnyje deginamas, sunkiu kūju kalamas, į plieną pavirsta, taip ir Lietuva, iš to pralaimėjimo turės išeiti pergalėtoja, jei nenorės savo dienoms pamatyti galo.

"Nenuliūskime, broliai! Tik naujiems, didesniems ir garbingesniems, negu lig šiol, darbams kaupkime jėgas ir tvirtą pasiryžimą!"

PRIMINIMAS LAIMĖTOJAMS

Žinome, kad Lietuvos liaudininkai ir socialdemokratų ir jų bendraminėčiai Amerike be galo džiugavo Seimo rinkimuose laimėjimu. Jie tuomi iš pat pradžios parodė, kas jiems labiausia rūpi. Jiems pirmiausia rūpėjo augstos vietos ir todėl iš to negali atsidžiaugti. Taip besūkaujantiems laimėtojams Kauno "Ryte" šitai priminama:

"Mes niekad nebuvo ir ateityje nenorime būti pranašai; bet mes taip pat neketiname užmerkti akių prieš logiškai aiškius faktus. Į Seimo rinkimus mes ėjome apsišarvoję tam tautos žygiui priderama rinti. Rinkimų išvakarėse mes nematėme triumfuojančių ir baguotų ir ne šokome nugalėtojų "kankana". Visa tai darė opozicija, bet ne mes. Visa tai darė jiniai ir patį save hipnotizuodama vis dar negali atsipeikėti, aprinti ir blaiviau pradėti žiūrėti į besirutuliojančią porinkimė padėtį. Dar galutini rinkimų daviniai niekam nebuvo žinomi. Dar Kauno mieste ir apylinkėse nebuvo pradėta skaičiuoti balsus, o jau "L. Žinios" trimitavo apie opozicijos absoliutinę pergalę ir citavo nėsamus balsavimo davinius.

"Kuriam galui visa tai daroma? Juk rinkimai pasibaigę, agitacijos laikas praėjo. Jei opozicija tikrai laimėjo rinkimus, tai jai kaip tik pats metas pirmutinai nurimti ir imtis pozityvaus krašto valdymui reikiamos ruošos.

"Iš provincijos ateina žinių, kad ten, kam žmonės balsavo už socialistus (ypač už liaudininkus), jie tikisi greito ir būtinio tesėjimo visų jų pažadų, kurie priešrinkimnės agitacijos metu buvo duoti. Žmonės reikalauja dabar iš jų, mieli ponai — 1) pigaus ir ilgamečio kredito, 2) sėklų ir trąšų už dyką, arba ilgam išmokėjimui, 3) misko kurui ir statybai be varžytinių, 4) žemės be išmokėjimo, 5) mokesčių numažinimo."

LENKIJA IR LIETUVA

Šitokia antraštė straipsnis atspausdinta paskutiniame "Glos Prawdą" numery. Kadangi keletas mėnesių jame grįžta aiškiai nuo to, kas ligi šiol lenkų spaudoje tekavusi užėmė apie Lietuvą, tai matome, praryta bus tas straipsnis, patiktis ir mūsų skaitytojams. Todel išvertė ir dedame.

Pastarųjų dviejų savaitų laiku lenkų visuomenės domė buvo patraukta Lenkijos nuolatinės vietos Tautų Lygos Taryboj. Kadangi visata byla atidėta rugsėjo mėnesiui, per keletą mėnesių, kuriuos turime ligi tol, šis klausimas neišsprendos spaudos skilčių ir spausis į mūsų politikos klausimų prysakį. Šitokioj padėty lengvai užmirštama apie kitas tas politikos problemas, kurių svarbumas anaipol nepusleidžia Lenkijos pastangoms Ženevos padangėj.

Turime vieną tokį nuolat užmirštamą klausimą, tai santykių klausimas su Kauno Lietuva.

Neseniai nuotykiškai Lietuvos Lenkijos pasieny del misko sklypelio pas Pagoję prie tai derybos Stokholme (? Ne Kopenhagoj? Vert.) ir Luganoj — štai atsitikimai, kurie trumpam laikui tepatraukia visuomenės dėmę to klausimo pusėn, nes po savaitės arba dviejų jis visai užmirštama. Tas didelis užmaršumas Lenkijos ir Lietuvos problemos lengva išaiškinti. Pabaigus kovą del Vilniaus krašto, po gen. Żeligowskio žygių, po Vilniaus Seimo akto, kuris nutarė Vilniaus kraštą prijungti prie Lenkijos, galų gale po žinomo Pasutinių Konferencijos nutarimo, pripažintančio Lenkijos rytų sienas, lenkų visuomenė visą bylą pripažino pabaigta.

Taip į dalykus žiūrint daroma pagrindinė klaida. Iš tikrųjų, Vilniaus krašto byla jau galutinai išspręsta Lenkijai ir Europai, tačiau dar neišspręsta mūsų santykių byla su Lietuva. Atbulai. Lietuva, kuri beveik nuo pirmos savo gyvavimo dienos iškėlė Vilniaus atgavimo obalsį, dabar praradus šį miestą, pasidarė dar labiau nepalanki Lenkijai, sustiprinta energija skelbdama *arbi et orbi*, jog su Lenkija yra karo stovy. Susidarė padėtis, kurioj jokie ginčai nebegalimi. Lietuva, kas kart labiau tolimamos nuo Lenkijos, ėjo savo "globėjų" — Vokios ir bolševikų Rusijos — glėbim. Dar porą metų patvėrtų šis dalykų stovis, ir jau ta *bedagut, skrianti abi šali, žymiai pagilėta, atnešdama abiem pusėm tikrą raišį*.

Reikia labai stipriai pabrėžti šie žodžiai. Ir tai abiem pusėm, nės atsiekti nuo angščiausio susitarimo — neišvengiamo būtinumo reikalas. Užmirškime valandai Vilniaus bylą ir pagalvokime apie tą svarbiausį dėsny, kad Lenkija, ačiū savo geografinei padėčiai, tikrai yra palikta ilgam laikui Rusijos ar Vokios grasymams, drauge abiejų valstybių ar katros sau. Šalymais su savo pacifistiniais obalsiais ji privalo akylai žiūrėti savo ateities, apsidraudama nuo pavojaus. Iš to jos pastan-

gos kuoangščiausiai susitarti ar su Rumunija, ar Čekoslovakija, Latvija ar Estija, nekaltant apie nekalmynines valstybes, kaip Prancūzija.

Prisipažinkime nuoširdžiai, kad Palaltėj nėsame pasiekę tų rezultatų, kokiuos norėtume matyti. Tiek Latvija, tiek Estija nors maloniai šypsosi mūsų pusėn, nebuvo ir nėra tam tikri Lenkijos politikos atsiremimo punktai. Lenkų politikos nėsisekimo priežastys šiame bare yra santykiai tarp Lietuvos ir Lenkijos. Lietuva, kuri žiūri į Lenkiją priešo akimis, išispraudusi kiliu tarp Lenkijos ir anų dviejų valstybių, yra natūralinė kliūtis politiniam ir ekonominiam susitarinimui. Ta kliūtis tuojau pasislinktų lyg tik būtų sulikviduotas susikirtimas tarp Lenkijos ir Lietuvos. Tuojau prasidėtų laikotarpis artimiausio politinio, ekonominio ir kultūrinio Lenkijos bendradarbiavimo su trimis Palaltės valstybėmis. Tuojau būtų išspręsta didžiulė problema — plačiu baru prieiti prie jūrių per Lietuvos, Latvijos ir Estijos uostus. Taip apsidraudusi šiaurėj, o pietuose susirišusi kitomis sutartinėmis, Lenkija tuo būdu apdraustų du savo sparų plačiame Sovietų sienos fronte.

Mūsų vakarų koridoriaus padėtis tada persistatytų visai kitaip. Rytprūsiai, kurie dabar Lietuvoje turi savo "prietelišką Hinterlandą," būtų apsiausti iš abiejų pusių. Gavus Baltikų uos Dansko byla nebetektų mums karšto ekonominio opumo. Danskas tada beliktų vienu keleto Lenkijos bazių jūrių ekspansijai, bet ne vieninteliu, kada jis daug laimi, atsimokėdamas Lenkijai hakatistine prūsų politika.

Tarptautinėj arenoj Lenkijos susitaikymas su Lietuva negirdėtai pakeltų mūsų reikšmę, kaipo veiksnio Europos Rytuose buriančio ir krūvą visus valstybinius vietetus, prisipažinančius prie bendrų ryšių su likusia Europa. Tautų Lygos srity Lenkija taip pat sustiprintų savo vaidmėį. Susirišusi su Mažąja Antante bendradarbiavimo ryšiais, Ženevoj stotų ne tik kaip savo interesus reikšėja, bet ir tųjų Palaltės valstybių. Pagalios išnyktų iš tarptautinės aikštės tie nuolatiniai nervuoja ginčai, kurie dabar kas kartą, ačiū lietuvių užsispyrimui, iškyla kiekvieną Tarybos ar Susirinkimo sesiją.

Štai tokių būtų susitaikymo pasekmių, bet susitaiky-

MYLINTIEMS SKAITYTI
DORUS RASTUS

Pastulome visiems gerų raštų mėgėjams įsigyti dvi geras knygas: pirmą ir antrą tomą

A P M A S T Y M A I

visiems metams ir šventėms

Dydys 5x7 1/2 colų, dailiais kietais apdarais, po 500 suvirsumų puslapių. Spauda aiški. Tikrai naudingi skaitymai, ypač dievotiem žmonėm. Kaina abiejų tomų \$3.00. Išpilkite pastę "Money Order" ir siųskite:

"Darbininkas"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

mo suprantamo giliausia ir tiksliausia to žodžio prasme. Dar būtų viena pasekinė, kurios nevalia užmiršti. Tas susitaikymas atsilieptų mūsų vidaus santykiuose. Lenkija taikingai išsprendžianti kaimyninius santykius su savo sunkiausiu priešininku, mokės ir galės sutvarkyti savo santykius su tautinėmis mažumomis, sudomindama jas lojaliu bendradarbiavimu su Lenkijos Valstybe.

Kokios gi naudos turėtų Lietuva, sulikvidavusi susikirtimą su Lenkija? Ar bus suprasta svarbi sąjungos tarp Lenkijos ir Lietuvos reikšmė?

Norint atsakyti į tuos klausimus, reikia taip pat valandai užmiršti apie Vilniaus bylą ir apie visą antilenkišką veikimą, kurį Lietuva nuo savo atsiradimo dienos sistemingai varo prieš Lenkiją. Taip pat reikia užmiršti apie nusistovėjusią pas mus, bet klaidingą pažiūrą, jog Lietuvos niekas neuori susitaikyti su Lenkija, kad kas gyvas pasidavęs sieja ir kėnū bolševikams ir vokiečiams.

Priešingai šiai pažiūrai drįstame sakyti, ir tai remdames santykių pažinimu, jog žymioji lietuvių inteligentijos daly yra nuosirdaus noro susitaikyti su Lenkija. Drįstame sakyti, remdamesi pašnekėsiais su lietuviams, su kuriais šio straipsnio autorius yra šnekėjęs, jog tą dieną, kurią susitaikymas bus atsiektas, būtų lygiai didelio džiaugsmo diena kaip Varšuvų, taip ir Kaunė.

Lietuviai supranta savo vargšą politiką padėti ir jokių iliuzijų neturi dėl savo ateities.

Žino, kad jų likimas, jų ateitis yra neatrūšamai surišta su jų šios dienos „priešu“ — Lenkija. Žino, kad Varšuvos 1920 m. žlugimo diena būtų buvusi ir Kauno žlugimo diena, žodžiu, žino, kad kiekvienas Lenkijos pralaimėjimas bus kartu ir jų sprendžiamasis pralaimėjimas. Metų šimtmečių istorija suliejo tauti. Tos istorijos, bendro lenkų ir lietuvių kraujo, išliečio kovose su Prūsais ir Maskva, tradicija, giliai įleidusi šaknis į galvojančio lietuvių sielą, nors kartais ir rodos kitaip. Neslėpdamas baimės žiūri jis į savo ateitį, norėdamas kiekvieną dieną, kiekvieną valandą augti tautiškai ir tautos masę stiprinti lietuvių jausmą. Ar gi kas nors galvojančių lietuvių apgaudinėja save dėl „iškovoto iš vokiečių“ Klaipeidos krašto dabartiniame santykių tarp Lenkijos ir Lietuvos stovy? Lietuviai stengiasi tą sritį suliečiamą, tačiau žino, kad plečiant draugiškus santykius tarp Lietuvos ir Vokios, už tą vokiečių „draugingumą“ reikės vėliau ar anksčiau užmokėti Klaipeidos praradimu. Kaip matyti iš to, nežiūrint, kad dėl žmonių akių kalbama ir šaukiama, nuosirdus lietuvių patriotas yra karštas šalininkas taikytis su Lenkija.

Tik sąjunga su dabartiniu „priešu“ atskleidžia Lietuvai plačios perspektyvos istoriniam augimui.

(Pabaiga kitam numerį)

Leibos Trockio Nuomonė

„Buffalo Evening Times“, kurs tankiai talpina žymių politikos vyrų nuomones, gamuose-klausimuose (Nitti, Lloyd George, McDonald), pastaromis dienomis patiekė savo skaitytojų domei labai charakteringą nuomonę buvusiojo „Raudonosios Armijos“ organizatoriaus, gi dabartinio Ekonominės Tarybos Komisarso Leibos Trockio apie laimėjimus Jungtinių Valstybių ekonomijos politikoje. Manau, kad „Darbininko“ skaitytojas bus indomu sužinoti, kaip tas Bolševikų Napoleonas saprotauja, ir todėl trumpai atpasakosiu jo straipsnio turinį.

„Bėgalo charakteringai atrodo faktas,“ — sako Leibos Trockis, — kad šiais metais Amerikos kapitalas briaunasi Europon ne pavidale valstybių paskolų, bet pramonės kreditų. Priežastis tam aiški: — Daviau — sako kapitalas, — Europai Dawes'o planą. Daviau galimybę stabilizuoti Vokietijai ir Anglijai savo valiutas. Pasirūžęs esu tą patį padaryti ir Prancūzijai su tam tikromis sąlygomis. Bet tie visi dalykai tai tik priemonės pasiekti tikrąjam tikslui. Mano tikslas visiškai kontroliavimas ekonomijos gyvenimo Europoje dar neatsiektas.

„Neseniai tulame vokiškame mėnesiniame laikraštyje, kurs yra metalurgijos pramonės organu, radau straipsnį užvardytą: „Vienas iš dviejų — Dawes ar Dillon?“ Dillon yra vienu amerikoniškų pinigų, kurs braunasi su kapitalu Europon. Anglija turi jam panašų asmenį Cecilą Rhodesą, žinomą avanturistą finansininką, kurs įsteigė Pietinėje Afrikoje naują valstybę. Amerikoje atsirado irgi panašų Rhodesą, kurių veikimo dirva ne Afrika, bet Europa. Dillonas priskaitomas prie jų skaičiaus, nes jo užduotis išpirti Vokietijoje visas metalurgijos pramonės. Tam tikslui jis turi tik \$50,000,000. Europa šiandieną išstatyta išpardavimui labai pigiai, ir todėl p. Dillonas su 50 milijonų dolerių krepšyje nepaiso rubežių taip Vokietijos, tai Prancūzijos.

„Dillonui reikalinga virš to anglis, ir jei dar ją gaus savo tikslams, tai tuomet turėsime Viduriniai-Europėjišką trustą. Politinė geografija tai mažmožis. 50 milijonų dolerių šiandieną Europoje daugiau reikšia, negu

jos visos politinės geografijos.

„Kai kas bando Dilloną pateisinti tuom, kad jis stengiasi sucentralizuoti Europos metalurgijos pramonę ir prieš pastatyti ją Amerikos plieno trustui, kurio savininku yra teisėjas Gary. Bet juk tuo būdu Europa besigindama nuo Amerikos plieno trusto, papuola į nasrus abiejų amerikoniškų sibių, kurie šiandieną neva ryjasi tarp savęs, bet tik tam, kad paskiaus susitaikinę sutartinais išplūty Europos paskutines sultis.

„Tame dalyke vokiškas mėnesinis laikraštis ir stato klausimą: Dawes ar Dillon? Kito pasirinkimo nėra, — tik juodu. Kuriam atsiduoti?

„Dawes atstovauja kreditorius apsišarvavusių ūsų viršugalvio ligi pat pėdų. Su juom negalima ilgai derėtis. Dillonas gi artinasi, kaip bendrininkas, kompanijonas. Gal ir pasigailės? Todel klausimas „Dawes ar Dillonas?“ yra šių dienų Vokietijai klausimu gyvybės ar mirties...“

„Amerikonai jau įgijo stambiausių Vokietijos Bankų (taip vadinamų D) kontrolę. Gazo pramonę jau sukombinuota su Standard Oil amerikoniška kompanija. Švino kasyklos perėjo įrgi Harrimanui, kuris per tai įgijo pasaulinę kontrolę toje sakoje. Lenkijoje taip vadinamas „Švedų degutų trustas“ yra Amerikos kapitalo nuosavybė. Italijoje tasai kapitalas dar daugiau užkariavo. Italai virsta kareiviais Amerikos kapitalo žygiuose Artimuose Rytuose. Jungtinės Valstijos pristatė prekes, — gi toji jas galutinai apdirbdama pritaikins prie rytinių pirkėjų reikavimų. Amerika neturi laiko žaisti su smulkmenomis, — ji dirba sulig „standard“. Tat galingas produktorius iš anapus okeano artinasi prie Italijos darbininko ir taip jam taria: — Tau duodu viską, kas reikalinga. Tu tik užbaigk darbą pritaikindamas prekes sulig azijatų reikavimų.

„Prancūzijoje dar prie to nepriejo, nes Prancūzija dar laikosi senos drąsos. Bet ji turi turės pasiduoti. Prancūzija priversta reguliuoti savo prekybos balansą, gi tame Amerikos kapitalui pasitaiko progą.

Naujai išrastas laivo varyklis, žibalu varomas. Jo išbandymas buvo Buffalo, N. Y. Valdžios inžinieriai pripažino tinkamu ir visais žvilgsniais geresniu už visus kitus varyklius. Tas varyklis bus naudojamas ant laivų. Tas varyklis žibalo sunaudoja per 24 valandas tik 14 tonų, o kiti varykliai sunaudoja 35 tonus.

„Tuo būdu, matome Europą priklausau jai šiandieną nuo Dėdės Samo krepšio.

„O kiek kainavo Jungtinių Valstybėms užimti dabartines pozicijas? Kaip paaiškėja, ligšiol labai mažai. Jei imsime domėn bendrą Europos turtą, matysime, kad Amerika į jį įdėjo tik 1%. Europoje trūksta kapitalo atstatymui griuvusių ir palaikymui to, kas liko išlybėje. Europoje raudame dirbaves ir įstaigas vertas šimtų milijonų, gi jų veikimo palaikymui reikalingas milijonas. Ateina amerikonas ir stato savo sąlygas, duoda reikalingą milijoną, ir tuo pat lieka savininku bei valdytoju šimta milijoninio turto. Taip daro Dillonai.

„Visas Daweso planas nevertas nei cento“ — sako Leibos Trockis, — bet visa Europa negali jo paminti (nors jis ir menkos vertės) plikomis rankomis. Tat, matome, reikalingas Dillonas, mūsų geraširdis bendrininkas. Tas „gentleman“ taip nupasakoją Amerikonių geradarystes: „Finansuojame valstybes, miestus ir privačias įmones. Mūsų pinigais (amerikonų kapitalas) padėjo Japonijai atsistatyti ištikus ten žemės drebėjimo katastrofai. Amerikos kapitalai prisidėjo nugalėjimui Vokietijos, Austro-Vengrijos ir sulošė labai svarbią rolę Europos atstatyme po karui.“ Tik tėnykime atydziai, ką jie sako. Visų pirma Europą suardė, paskiaus ją atstatė. Taip pirmame atvejuje, taip antrame traukė sau begalinį pelną. Bet skaitykime toliaus, ką jis rašo: „Teikiame paskolas Holandijos kolonijoms, Australijai, Argentinai, — šelpiame kasyklas Pietinėje Amerikoje, skoliname Salietros gamintojus Čili, plantacijom kavos Brazilijoje, tabokos gamintojams Kolumbijoje, finansuojame sanitarines reformas Peru, bankus Danijoje, pramoninius Švedijoje, Čekoslovakijoje, Hidro-Elektrą Norvegijoje, viešus darbus Italijoje, telefonų kompanijas Ispanijoje. Juk kiekvienas turi pripažinti, jog tai garbinga užduotis.“

Tuojaus pasauliniam karui pasibaigus Tautų Sąjunga

gos kelintame posėdyje pacifistai vadovaujantieji p. George Palshe, anglų ekonomistui, žmogus tai gal tikriausios inteligencijos, sudarė planą atstatymo Europos, kurio įvykinimui reikėtų 35 milijardų dolerių. Sulig to plano, Amerika turėtų įmokėti 15 milijardų, gi Europos valstybės 25 milijardus. Tas prakilnis ir tikras planas nepraėjo. Bet šiandieną matome, kas tame kaltas. Kam mokėti 15 milijardų ir nieko iš to neturėti, kad galima viską gauti už 50 milijonų.

„Jungtinės Valstijos lieka kontrolieriu viso pasaulio gyvenimo. Užduotis tai plati ir pagrįsta dideliu riziku. Amerikonai gali labai trumpame laike tautai patirti...“

Taip maždaug atrodo pasaulėžiūra Bolševikų Napoleono, Leibos Trockio į amerikoniško dolerio laimėjimus pasaulinėje rinkoje. Daug tame pasireiškia kraštutinumo ir nieko tame nuostabaus, nes visos jo pažiūros remiasi tolimiausiu kraštutiniu. Bet ketetą gyvenime apsi-reikusių faktų jis vykusiai nurodė, ir tas mano manymu kiekvienam yra svarbu žinoti.

Ziutis

Senatvės laimė, tai saldus atsiminimas gerai praleistų jaunųjų dienų.

Čia parodoma 80 metų amžiaus panelė. Ji vadinasi Celeste M. Miller. Ji mėgo keliauti po pasaulį ir apvažiavo aplink pasaulį 30 sykų. Ji padarė apie 900,000 mylių ir dar sa-rui pasibaigus Tautų Sąjun-

NUSISEKĖ

LDKS. New York'o ir New Jersey apskričio piknikas puikiai nusisekė geg. 30 d. š. m., Progress Club Hall, Linden, N. J. įvyko apskričio išvažiavimas. Diena pasitaikė graži, publikos atsilankė daug, dalyvavo 3 chorai. Programo vedėjas buvo apskr. pirm. F. Gutauskas iš Linden, N. J. Pirmiausia programą pildė Sv. Cecilijos choras iš Newark, N. J. po vadovystė varg. p. Stansausko; antras, sv. Petro ir Povilo iš Elizabeth, N. J. po vadovystė varg. p. Visminio; trečias, Birutės choras iš Harrison, N. J., po vadovystė varg. p. Odelio. Visi chorai puikiai savo pareigas atliko. Svarbiausia tai tas, kad tuose choruose matėsi susipietę čia gimę ir augej jaunimas. Jie laike programo labai rimtai užsilaikė. Pasirodo tikri Lietuvos susipratę tėvynininkai. Tai yra gerų tėvų sūnūs ir dukterys. Taipogi yra keletas užsilikusių ir senesnių choristų, žinoma, žymesnių veikėjų. Visgi tie chorai parodė didelę užuojautą L. D. K. Sąjungai, nes nereikalavo kelio lėšų padengimo. Tai gi vargoni-

ninkams ir choristams priklauso didelė garbė už paramą apskričiai. Taipogi moterys rūpinėsi ir žymesnieji inteligentai. Kalbėjo moksleivis Jurgas iš Elizabeth, N. J. Jis puikiai apibūdino organizacijos reikalus. Taipogi dalyvavo „Garso“ red. M. Zujus. Sir Bells orchestra griežė iš Newarko. Žodžiu sakant, viskas nusisekė kopuikliausia. Užtat ir paseknės bus geros.

J. B.

Reikia taip gyventi, kad kiekvieną vakarykščią dieną galėtume prisiminti su pasitenkinimu ir džiaugsmu.

MAUJAS IŠRADIMAS
 • DEKSNIO GALINGA MOSTIS
 Gydo, Remuotizma, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Sali, Rankų, Kojų, dirpinimą, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne romų).
 Tūkstančiai žmonių yra išgydę milijonai dar nežino apie tai.
 Deksnis Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati averia smilg naudos gydymo.
 Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už persiuntimą.
 Klauskite pat aptiktorius taip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
 Deksnis Ointment Co.
 515 MAIN ST. BOX 352
 HARTFORD, CONN. U. S. A.

Skaitytinės knygos

Pavasaris, tai patogus laikas lavintis. Žmogus privalo būti žmogum. Kad tokiuo išlikt, tai reikia skaityti geras knygas.

„Darbininkas pasiūlo sekančio turinio gerų knygų:

„Darbininkas“ pasiūlo sekančio turinio gerų knygų:

DANGAUS KARALIENĖ \$1.00

Mylinčiams literatūrą patartina **BEN-HUR** \$1.50

Ekonominio turinio įdomi knygotė **TURTO NORMA** 45

Politinio pobūdžio **BOLŠEVIZMAS** 15

Geografinių žinių mėgėjams tinka **KELIONĖ APLINK PASAULĮ** \$1.00

Lengvo turinio skaitymėliai **TRYŠ KELEIVIAI** 45

TRUMPI SKAITYMĖLIAI 45

Kas užsisakys visas čia paminėtas knygas \$6.00 vertės ant syk ir atsiųs money order'į, čekį arba apdraustame laiške penkinę, tas ir gaus paštu visas knygas tik už \$5.00. Galima užsisakyti ir po vieną.

Siųsdami užsakymus adresuokite:

„DARBININKAS“
 366 W. Broadway South Boston, Mass.

KARA-CHANYM

Vertė V. M.

I.

Achmetas baisiai badavo. Visuomet jis būdavo alkanas ir be pertrūkio galvojo apie valgi. Nebuvo dienos, kad badas nekankintų mažą baškirų "malaiką" (berniuką, vaiką). Ir visi malaikos badavo, labiausia žiemomis, kuomet suaugę vyrai išeidavo iš namų ir maitindavosi rusų kaimuose, o namie pasilikdavo tik seniai, moterys ir vaikai. Ak, koks klaidus laikas žiemai!.. Maža vaikiška Achmeto širdelė alpsta iš baimės, kai ore pradeda suklotis pirmosios žiemos muselės-snaigės... O, jis gerai žino, kas bus paskui. Jam vis rodydavosi, kad žiema — tai šalta ir išbadėjusi mirtis, kuomet pučia toks šaltas vėjas, ir kuomet tryų vilkai apstoje baškirų kaimelį staigiai kiauvas naktis. Juk ir vilkai kėsavo žiemą badą ir iš bado staigiai. Achmetas dažnai įsiklausydavo į tą vilkų staigumą, ir jam rodėsi staugiant ne vilkus, bet alkanus žmones. Jis ir pats norėtų staugti...

Kuomet Achmetui prisiedavo visai riestai, jis stengėsi svajoti tuos laikus, kai jis bus didelių, tikrai didelių baškirų. O tuomet jis darys taip pat, ką daro jo tėvas, Karaguzas. Kaip tik pradės skraidžioti baltosios muselės, didelis Achmetas ir beišėinas iš kaimo. Seniai, moterys ir malaikos tiesprogsia badu, o jis prasimaitins kur nors prie rusų. Gera būti dideliui... O stojus pavasariui, sugrįš į kaimą, šildysis saulėje, svečiuosis, vaginės arklius ir muš pačią. Taip daro jo tėvas Karaguzas.

Paskutinė žiema buvo Achmetui sunkiausia. Kitais kartais vyrai vis tik, žiūrėk, ir beatveža iš kur nors miltų ar arbatos, arba ir visą arklių, o šiemet niekas ir nieko neatveždavo, kadangi buvo nederlius ir rusų kaimai taip pat badavo. Karaguzo trobelėje, kuri buvo pati galinė, nieko nebebuvo dar iš rudens. Senelė Tuktai sakydavo:

— Mirsim... visi mirsim...

Senelė visuomet kaimalonus pasakys, nes ji buvo badavusi išties šešiasdešimt metų. Ji buvo visa žila, susikuprinusi, bedantė, blogai matė ir girdėjo ir iš visų pajautų liko jai tik bado jausmas. Vakaraus ji mėgdavo dainuoti senovines dainas, iš kurių vieną Achmetas gerai įsidėmėjo. Toje dainoje buvo minimi tie laimingi laikai, kai visi baškirai turėjo arklius, kai visi baškirai buvo sotūs; daina baigėsi žodžiais:

Jei kasdien būsi sotus...
Nesėsi...
Jei savaitę kartą sotai neprivalysi...
Nugyvensi.

Senelės Tuktai kaimas nemėgo, nes ji visiems nelaimė lemdavo. Prieis prie trobos, palūngos žila galva, — ir baigta. Žiūrėk, pavasariop troba ištuštėjusi. Visas kaimas staigiai tuštėjo, ir tarpai tarp trobų kasmet didinosi, lyg senų burnoje dantims byrant. Išties baškirų šeimos išmirdavo badu ir nuo ligų, kurios kildavo iš tokių žiemos badavimų. Sugrįžę pavasarį vyrai-baškirai iš mitybos rusų kaimuose dažnai neberasdavę savo šeimų ir kaltindavo nelaimėje pikta senelę Tuktai, net nekarta ryžosi ją nudėti. Ir tikrai, gal būtų ją ir užmušę, jeigu ne senas mulla Misajus, kurs sakydavo:

— Nelieskit senės... Ne ji, bet jūs patys kalti, nes nemorite dirbti ir žiemą pamaitinti savo šeimas.

Baškirai su pagarba išklaudydavo mullos Misajo žodžių, bet sau kitaip galvodavo. Gera seniai taip kalbėti, visko turint — ir arklių, ir duonos, ir pinigų skrynioje. Mulla Misajus buvo vienintelis turtingas žmogus kaimo, ir visi jam pavydėjo, kadangi mulla Misajus kasdien buvo sotus. Ko gi jis laikstinas iš kaimo, kad ir namie jis gali privalgyti, kiek lenda. Pirmas kaimo vaikas, garstis Džajikas, atvirai sakydavo:

— Gera pasauli gyventi mullai Misajui, bet jis nenori pasistoti, visus negalint mullois būti... Jis mano, arklys lengva pavogti, — tepamėgina. Nėra sunkesnio darbo... O, kaip skaudžiai muša...

Mulaika Achmetas Džajikui pavydėjo abian, nei turtingam mullai Misajui. Mulla Misajus pravalgys savo pinigus ir nieko nebeturės, o Džajikas suvalgys pavogtą arkį ir vėl pavogs. O, kai Achmetas užangs,

jis taip pat voginės arklius. Kartą Achmetas tarė Džajikui:

— Džajikai, imk mane su savim arklių vogti.

— Tu dar mažas, Achmetai.

— Kaip mažas? — užsigavo mulaika.

— Aš jau aštuoneta žiemų badavau...

— Nu, pabadauk dar aštuonias, tuomet vogsime sykiu.

Toks atsakymas Achmetą begalo nuliūdino, ir jis spiovė į Džajiką. Badauti dar aštuoneta metų — tai juk tikra mirtis.

Tai gi, žiema buvo baisi. Trijose trobose visi išmirė. Karaguzo troboje maistinas epušų žievė, supuvusių medžių, sumaišius juos su sėlenomis. Achmetas, motina, Junys, tą visą virdavo špižiniam katilėly; išeidavo karti košė, nuo kurios paskui skaudėjo pilvą. Pirmiausia valgydavo senelė Tuktai ir motina Junys; likučiai tekdavo vaikams — Achmetui, jo seselei Ogolyk ir mažam treiginiui broleliui Mamyrui. Jei didžiųjų nebūdavo, Achmetas iš brolio ir sesers paverždavo karviąją košę ir viską suvalgydavo vienas. Jis buvo už juos tvirtesnis, todėl ir žiūrėjo į tai, kaip į savo teisę. Jei Ogolyk ar Mamyras pasiskūsdavo motinai, jis juos skaudžiai apkuldavo, ir jie tylėjo, nenorėdami vietoje epušinės košės susilaukti mušimo. Ir, nežiūrint į viską, vis tik tiktai Achmetas baisiai alkavo ir nuolat svajojo apie valgi. Kartą jis pamėgino vogti mullos Misajaus vištą, bet buvo darbininko Azančiejaus pagautas ir gerai išpertas. Po šito bandymo Achmetas išguldė visas tris dienas ir nusprendė, arklius esant patogiau vogti, kaip daro Džajikas: — arklys nekudakina, kaip prakeikta višta, dar ir patį vagį numeša.

II.

Baisi buvo žiema, pavasaris stėjo dar baisesnis!

Kaimė išmirė apie trisdešimt žmonių ir mulla Misajus skundė pavargęs belaidodamas. Jis ir taip sunkiai vaikščiojo, o čia lydek į baškirų kapyne kiekvieną numirėlį.

— Tai jūs man taip ant pykčio mirštat... — murmėjo mulla Misajus.

Atėjo balandžio mėnuo. Saulė kepino pavasariškai. Sniegas greitai tirpo, ir kurne-kur pasirodė pirmoji žolė. Seniau jau vardyavo arklius ganytis, kurie žiemą ir girdavau, o pavasarį vos besilaikydavo ant kojų. O dabar visam kaime beliko du arklių mullos Misajaus.

Karaguzo troboje ir sėleninės putros nebebuvo, nes Junys gulėjo susirgęs. Ji pagimdė mažutę mergaitę, Burte, ir negalėjo iš ligos pasikelti. Senelė Tuktai nešiojo mažąją Burte ir, tai iš bado klykiant, mūniudavo:

Ko tu užgimė, mažoji Burte?
Ar maža badavo tavo senelė, mažoji Burte?
Jei tavęs serga tavo motina Junys, mažoji Burte...
Geriau tau būtų negimus, mažoji Burte!

Kuomet mažutė Burte jau labai rėkė, senelė eidavo į mulla Misajų ir sako:

— Merguikštė miršta, mulla... Motina neturi pieno, o mergaitė nori valgyti. Ji dar taip kvaila, mažutė Zurte, ir nieko nenori suprasti.

Mulla Misajus kiekvieną sykį begalo pykdavo, koliodavo išgyvenusių iš proto senė ir nieko nesuprantančią mažąją Burte ir vis tik duodavo mažutį puodelį karvės pieno ir kokį sausainį.

— Jūs man ant pykčio gimstat ir mirštat, — murmėjo mulla. — Negaliu aš visų valgydinti ir girdyti.

Senelė Tuktai buvo suka ir vikriai nuo visų paslėpdavo gautąjį pieną. Veltui Achmetas ją kas syk sekėdavo, kai ji vaikščiodavo į mulla. Net naktį atbudęs jis ieškodavo, kame senelė slepia valgi, bet senelė naktimis beveik neužmigdavo ir lazda jį apkulėdavo. Todėl Achmetas neketė mažosios Burte ir, nesant senelai, ją gnaibydavo.

— Še tau, nedora merguikštė, kuri geri mullos Misajaus pieną! Še tau dar, netikusi merguikštė, už kurios galvos senelė Tuktai muša lazda Achmetą...

Visas kaimas baisiai badavo ir iš ryto priešais mullos Misajaus trobą susirinkdavo peralke malaikos. Visi prašė duonos, raudėjo ir staigė, kaip alkanų vilkių gausia. Sotus mulla Misajus nors ir buvo prates klausytis alkanų malaikų kauksmo, bet visgi neapsikėsavo ištiesdomis dionomis beklaušdamas. Senis ištiesdavo savo kilimėlį ir atsiklaupęs pradėdavo melstis. Jo darbininkas Azančiejus išėjęs į gatvę vaikydavo malaikas.

— Eikite šalin, išdykeliai... Jūs trukdot mullai Misajui melstis!..

Visgi, kartais, mulla išmesdavo pro langą duonos plutele; būdavo dar blogiau, nes kildavo baisios peštinės. Pešėsi visi ir vis tiek likdavo alkanais. Labiausia mulla nemėgo, kuomet alkanai vaikai pradėdavo karstyti ant jo lango, vienas antrą pakylėdami. Jis girdėjo, kaip vaikų rankelės draskosi rasta, lyg lity išalkusios pelės, ir tas bradėjimas erzino senį. Jis girdėjo tą net naktimis ir melsdavos. Mulla Misajus nebuvo blogu žmogui ir protuodavo, kaip protuodama visų sočių žmonių:

— Jei aš viską išdalinsiu alkanams, jie bus sotūs vos vieną savaitę ir vėl badaus, o su jais ir aš sykiu.

Atšilus orui, senelė Tuktai kasdien vaikščiodavo į laukus ir kasinėjo kaž-kokių šaknelių. Ji viena jas pažino, daugiau niekas. Dalį tų šaknelių senė pati žailas suvalgydavo, dalį atiduodavo sergančiai dukterei, Junys, likučius virdavo vaikams. Visa nelaimė, kad nebūdavo druskos, ir nuo tokios putros vaikai sirgdavo viduriu. Kiti ir panašios iš šaknelių buzos neturėjo.

Kiekvieną pavasarį visas kaimas gyveno mintim apie Džajiką, ir visi kalbėjo:

— Štai atjos Džajikas ir visus prisotins. Džajikas paprastai atjodavo vogtu arkliu, jį papiaudavo ir vaišindavo visą kaimą. Džajikas buvo baigušis, t. y. vienišu, neturėjo savo trobos, nei šeimos, bet mėgdavo vaišinti kitus. Pavogs, o vistic pavaišins. Šiemet kaimė tiek ir kalbos, ką apie Džajiką. Štai atjos Džajikas ir visus privalgydins. Džajikas pavogs arklių ir iškels visiems puotą. Gera privalgyti karšto machano (vir-

ta arkliena), salmos (sriuba iš arklienos) ir bišbarnako (virta arkiena su kleckais). Džajikas sugrįžo, bet be arklio. Visą žiemą jis prasėdėjo kalėjime už vagystę, nusilpo ir nieko nebegalėjo sugriebti. Mėgino pakeičiui pavogti arklių, bet jį sučiupo, primušė ir paleido leisyvi. Kaimas nusiminė. Dingo paskutinė viltis. Kiti baškirai ir manyt nemamė grįžti į savo gimtąsias vietas, — kadangi nebuvo nei į ką grįžti.

— Džajikas atėjo į senelę Tuktai ir sako:

— Aš mirštu, senelė... Gydyk mane, jei išgydysi, — pavogsiu trejetą arklių ir visus privalgydinsiu.

— Gerai, aš tave išgydysiu, Džajikai, — tarė senelė.

Ji kasdien tryniojo sergantį Džajiką, girdė kaž-kokiomis žolėmis, o Džajikas gulėjo Karaguzo trobelėje ir vaitojo. Achmetas į jį žiūrėdamas nustojė jam visišką pagarbos. Koks gi čia baškiras, kurs arklio nepajėgė pavogti?

— Džajikai, tu kvailas... — rimtai tarė kartą Achmetas, klausydamasis Džajiko vaitojimų. — Dejuoji, kaip moteris. Užaugęs aš tau parodysiu, kaip arklius vagiama.

Džajikas tylėjo. Jis gulėjo užsimerkęs ir vaitojo. Jam vis vaidinosi vejantys. Štai jį prisiveja, jau visai arti, dešimtys rankų griebia jį už skvernių, ir jis jaučią, kaip krūta ant jo kirčiai. Joks arklys neiškęs, ką pakėsdavo Džajikas...

Ilgai prisivartė jis Karaguzo trobelėje, kolai senelė Tuktai jam tarė:

— Tu išliksi gyvas, Džajikai... Žiūrėk, neužmiršk, ką žadėjęs.

(Bus daugiau)

"Šventamonekė" su "beibe"
San Diego, Cal. zoologiniame sode. Yra retenybė, kad bezdžionė apsiuvaikuoja nelaisvėje.

GALVA DAUGIAUS NEBE-SKAUDA

Skaudėdavo kas dien

Skaityk ką mums rašo G. J. Mann iš Worcester, O.: "Aš pradėjau jausti daug geriau, nuo tada, kaip pradėjau imti Nuga-Tone. Aš nebeirau galvos skaudėjimų per šias savaites. Kolai aš nečiau Nuga-Tone, sirgdavau galvos skaudėjimu kas dien. Daktarai sakėdavo, jog priežastis mano galvos skaudėjimo, buvo blogas stovis mano nervų."

Mūsų skaitytojai nusistebės, kaip greitai Nuga-Tone veikla šitokiose atvejose. Jis padidina slėpumą ir pajėgą, greitai patulso nervus, kraują ir kūną; suteikia patikimą mitybą, atimtuoją kepenis ir veikia reguliuoja vidurius. Nuga-Tone yra garantuotas jog patenkins Jums, arba grąžinama pinigai. Pastebėk garantiją ant pakuok. Nuga-Tone yra rekomenduojamas garantuojamas ir paralyžuojamas per visus aptekas; arba prisijusk \$1.00 ir gausi išrašą iš National Laboratory, 1014 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

JUOZAS M. VERVEČKA
(VERACKA)
LIETUVIS ADVOKATAS
PRAKTIKUOJA DVIEJUOSE OFISUOSE
SOUTH BOSTON MASS.: 414 W. Broadway Tel. S. B. 0948
BROCKTON MASS.: 684 No. Main Street Tel. Brockton 7180
RESIDENCIJOS Tel. S. B. 6429

BOSTON'O DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

D. L. K. KEISTUČIO DR. JOS VALDYBOS ADRESAI BOSTON, MASS.

Pirminkas — V. Zaličkas, 514 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Vice-Pirminkas — Povilas Rukla, 95 C Street, So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Antanas Macejunas, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Juozapas Vinkevičius, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Kasierius — Andriejus Zaličkas, 611 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Kazimieras Mikalionis, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
D. L. K. Keistučio Draugija laiko savo mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedidelį kiekvieno mėnesio, po numeriu 694 Washington St., Boston, Mass. 1.30 val. po pietų. Atėdami ant susirinkimo atsiėskite su savim daugiau naujų narių prie mūsų draugijos prisijūti.

Lietuvos Duktern Draugystės Po Globa Motinos Šventišiausios Valdybos Antrašai

Pirminkė — Teklė Asmenskienė, 98 G Street, So. Boston, Mass. Tel. South Boston 474-M.
Vice-Pirm. — Zofija Kšienė, 59 Gates St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkė — Ona Siaburienė, 443 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 3422-R.
In. Raštininkė — Bronislava Čiurlienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Izdavininkė — Ona Stanulaitė, 105 W. 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesį. Visais dr. jos reikalais kreipkitės į protokol raštininkę laišku ar telefonu. 7.30 vakare, poabundinėje svetainėje. Fifth St., So. Boston, Mass.

SV. JONO EV. BL. PASĖLP. DRAUGIJOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirminkas — M. Žibė, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 4532-R.
Vice-Pirminkas — J. Petrasukas, 250 Gold St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — J. Olincek, 5 Thomas Pl., South Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Selkis, 40 Marine Road, So. Boston, Mass.
Kasierius — A. Naudžius, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — J. Žalika, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedidelį kiekvieno mėnesio, 2-ą valandą po pietų, parapilose salė, 402 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

Aušra Geresnio Cigareto

Pabandykit vieną,
Jum patiks!

Pamėgimas iš
pirmo sykio!

OLD GOLD

Naujas ir geresnis cigaretas • • 20 už 15c

SKARBINIS RUKYMAS

Išdirbinis P. Lorillard Co., įsteigtos 1760.

mo suprantamo giliausia ir tiksliausia to žodžio prasme. Dar būtų viena paseknė, kurios nevalia užmiršti. Tas susitaikymas atsiliieptų mūsų vidaus santykiuose. Lenkija taikingai išsprendžianti kaimyninius santykius su savo sunkiausiu priešininku, mokės ir galės sutvarkyti savo santykius su tautinėmis mažumomis, sudomindama jas lojalium bendradarbiavimu su Lenkijos Valstybe.

Kokios gi naudos turėtų Lietuva, sulikvidavusi susikirtimą su Lenkija? Ar bus supaprastą svarbi sąjungos tarp Lenkijos Lietuvos reikšmė?

Norint atsakyti į tuos klausimus, reikia taip pat valandai užmiršti apie Vilniaus bylą ir apie visą anti-lenkišką veikimą, kurį Lietuva nuo savo atsiradimo dienos sistematingai varo prieš Lenkiją. Taip pat reikia užmiršti apie nusistovėjusią pas mus, bet klaidingą pažiūrą, jog Lietuvoj niekas nemori susitaikyti su Lenkija, kad kas gyvas parsidavęs siera ir kūnu bolševikams ir vokiečiams.

Priešingai šiai pažiūrai drįstame sakyti, ir tai remdames santykių pažinimu, jog žymioj lietuvių inteligentijos daly yra nuosirdaus noro susitaikyti su Lenkija. Drįstame sakyti, remdamesi pašnekėsiams su lietuviams, su kuriais šio straipsnio autorius yra šnekėjęs, jog ta diena, kurią susitaikymas bus atsiiektas, būtų lygiai didelio džiaugsmo diena kaip Varšuvos, taip ir Kaune.

Lietuviai supranta savo vargingą politinę padėtį ir jokių iliuzijų neturi dėl savo ateities. Žino, kad jų likimas, jų ateitis yra neatrūšamai surišta su jų šios dienos "priešu" — Lenkija. Žino, kad Varšuvos 1920 m. žlugimo diena būtų buvusi ir Kauno žlugimo diena, žodžiu, žino, kad kiekvienas Lenkijos pralaimėjimas bus kartu ir jų sprendžiamasis pralaimėjimas. Metų šimtmečių istorija suliejo tauti. Tos istorijos, bendro lenkų ir lietuvių kraujo, išliko kovose su Prūsais ir Maskva, tradicija, giliai įleidusi šaknis į galvojančio lietuvių sielą, nors kartais ir rodos kitaip. Neslėpdamas baimės žiūri jis į savo ateitį, norėdamas kiekvieną dieną, kiekvieną valandą augti tautiškai ir tautos masę stiprinti lietuviybės jausmą. Ar gi kas nors galvojančiųjų lietuvių apgaudinėja save dėl "iskovoto iš vokiečių" Klaipėdos krašto dabartiniame santykių tarp Lenkijos ir Lietuvos stovy? Lietuviai stengiasi tą sritį sulietuvinti, tačiau žino, kad plečiant draugiškus santykius tarp Lietuvos ir Vokios, už tą vokiečių "draugingumą" reikės vėl ar anksčiau užmokėti Klaipėdos praradimu. Kaip matyti iš to, nežinint, kad dėl žmonių akių kalbama ir šaukiama, nuosirdus lietuvių patriotas yra karštas šalininkas taikytis su Lenkija.

Tik sąjunga su dabartiniu "priešu" atskleidžia Lietuvai plačios perspektyvos istoriniam augimui. (Pabaiga kitam numerio)

Leibos Trockio Nuomonė

"Buffalo Evening Times," kurs tankiai talpina žymių politikos vyrų nuomones būgamoose-klausimuose (Nitti, Lloyd George, McDonald), pastaromis dienomis patiekė savo skaitytojų domei labai charakteringą nuomonę buvusiojo "Raudonosios Armijos" organizatoriaus, gi dabartinio Ekonominės Tarybos Komisarų Leibos Trockio apie laimėjimus Jungtinių Valstybių ekonomijos politikoje. Manau, kad "Darbininko" skaitytojams bus indomu sužinoti, kaip tas Bolševikų Napoleonas saprotauja, ir todėl trumpai atpasakosiu jo straipsnio turinį.

"Bėgalo charakteringai atrodo faktas," — sako Leibas Trockis, "kad šiais metais Amerikos kapitalas briaunasi Europon ne pavidale valstybinių paskolų, bet pramonės kreditų. Priežastis tam aiški: — Daviau — sako kapitalas, — Europai Daves'o planą. Daviau galimybę stabilizuoti Vokietijai ir Anglijai savo valiutas. Pasiryžęs esu tą patį padaryti ir Prancūzijai su tam tikromis sąlygomis. Bet tie visi dalykai tai tik priemonės pasiekti tikrąjam tikslui. Mano tikslas visiškai kontroliavimas ekonomijos gyvenimo Europoje dar neatsiektas.

"Neseniai tulame vokiškame mėnesiniame laikraštyje, kurs yra metalurgijos pramonės organu, radau straipsnį užvardytą: 'Vienas iš dviejų — Daves ar Dillon?' Dillon yra vienu amerikoniškų piniguočių, kurs braunasi su kapitalu Europon. Anglija turi jam panašų asmenį Cecilą Rhodesą, žinomą avanturistą finansininką, kurs įsteigė Pietinėje Afrikoje naują valstybę. Amerikoje atsirado irgi panašų Rhodesą, kurių veikimo dirva ne Afrika, bet Europa. Dillonas priskaitomas prie jų skaičiaus, nes jo užduotis išpirti Vokietijoje visas metalurgijos pramonės. Tam tikslui jis turi tik \$50,000,000. Europa šiandien išstatyta išpardavimui labai pigiai kainai, ir todėl p. Dillonas su 50 milijonų dolerių krepšyje nepaiso rubežių taip Vokietijos, tai Prancūzijos.

"Dillonui reikalinga virš to anglis, ir jei dar ją gaus savo tikslams, tai tuomet turėsime Viduriniai-Europoje jiską trustą. Politinė geografija tai mažmožis. 50 milijonų dolerių šiandien Europoje daugiau reikšči, negu

jos visos politinės geografinės.

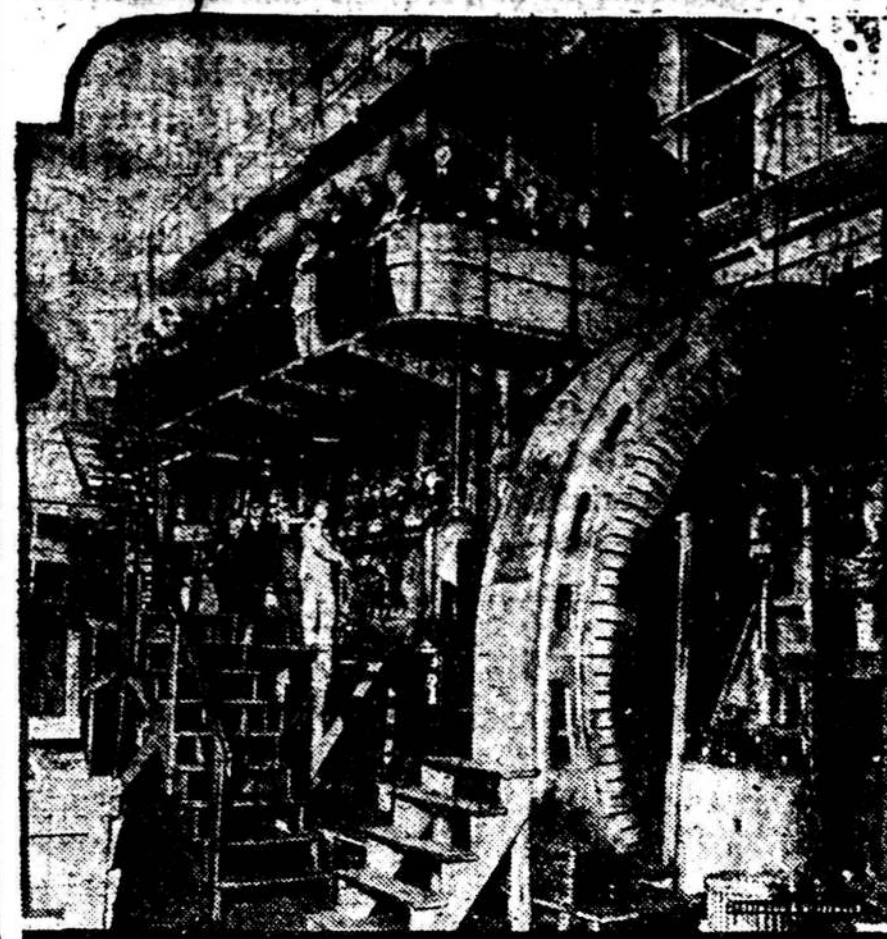
"Kai kas bando Dilloną pateisinti tuom, kad jis stengiasi sucentralizuoti Europos metalurgijos pramonę ir prieš pastatyti ją Amerikos plieno trustui, kurio savininku yra teisėjas Gary. Bet juk tuo būdu Europa besigindama nuo Amerikos plieno trusto, papuola į nasrus abiejų amerikoniškų slibinų, kurie šiandieną neva ryjasi tarp savęs, bet tik tam, kad paskiaus susitaikinę sutartinais čiulptų Europos paskutines sultis.

"Tame dalyke vokiškas mėnesinis laikraštis ir stato klausimą: Daves ar Dillon? Kito pasirinkimo nėra, — tik juodu. Kuriam atsiduoti?

"Daves atstovauja kreditorius apsišarvavusius nuo viršugalvio ligi pat pėdų. Su juom negalima ilgai derėtis. Dillonas gi artinasi, kaip bendrininkas, kompanijonas. Gal ir pasigailės? Todel klausimas 'Daves ar Dillonas?' yra šių dienų Vokietijai klausimu gyvybės ar mirties...

"Amerikonai jau įgijo stambiausių Vokietijos Bankų (taip vadinamų D) kontrolę. Gazo pramonę jau sukombinuota su Standard Oil amerikoniška kompanija. Švino kasyklos perėjo įgi Harrimanui, kuris per tai įgijo pasaulinę kontrolę toje šakoje. Lenkijoje taip vadinamas "Švedų degtukų trustas" yra Amerikos kapitalo nuosavybė. Italijoje taisy kapitalas dar daugiau užkariavo. Italai virsta karčiais Amerikos kapitalo žykluose Artimuose Rytuose. Jungtinės Valstijos pristatė Italijai pusiau apdirbtas prekes, — gi toji jas galutinai apdirbdama pritaikins prie rytinių pirkėjų reikalavimų. Amerika neturį laiko žaisti su smulkmenomis, — ji dirba sulig "standard". Tat galingas produktorius iš anapus okeano artinasi prie Italijos darbininko ir taip jam taria: — Tau duodu viską, kas reikalinga. Tu tik užbaigk darbą pritaikindamas prekes sulig azijatų reikalavimų.

"Prancūzijoje dar prie to neperėjo, nes Prancūzija dar laikosi senos drąsės. Bet jinais turės pasiduoti. Prancūzija priversta reguliuoti savo prekybos balansą, gi tame Amerikos kapitalui pasitaiko proga.

Naujai išrastas laivo varyklis, žibalu varomas. Jo išbandymas buvo Buffalo, N. Y. Valdžios inžinieriai pripažino tinkamu ir visais žvilgsniais geresniu už visus kitus varyklius. Tas varyklis bus naudojamas ant laivų. Tas varyklis žibalo sunaudoja per 24 valandas tik 14 tonų, o kiti varykliai sunaudoja 35 tonus.

"Tuo būdu, matome Europą priklausančią šiandieną nuo Dėdės Samo krepšio.

"O kiek kainavo Jungtinių Valstybių užimti dabartinę poziciją? Kaip paaiškėja, ligšiol labai mažai. Jei įsime domėn bendrą Europos turtą, matytume, kad Ameriką į jį įdėjo tik 1%. Europoje trūksta kapitalo atstatyti griuvėsių ir palaikyti to, kas liko išlikę. Europoje randame dirbtuves ir įstaigas vertas šimtų milijonų, gi jų veikimo palaikymui reikalingas milijonas. Atėina amerikonas ir stato savo sąlygas, duoda reikalingą milijoną, ir tuo pat lieka savininku bei valdytoju šimta milijoninio turto. Taip daro Dillonai.

"Visas Daveso planas nevertas nei cento" — sako Leibas Trockis, "bet visa Europa negali jo paimti (nors jis ir menkos vertės) plikomis rankomis. Tat, matome, reikalingas Dillonas, mūsų gerasirdis bendrininkas. Tas "gentleman" taip nupasakoja Amerikonių geradarystes: "Finansuojame valstybes, miestus ir privačias įmones. Mūsų pinigais (amerikonių kapitalas) padėjo Japonijai atsistatyti išlikus ten žemės drebėjimo katastrofai. Amerikos kapitalai prisidėjo nugalėjimui Vokietijos, Austro-Vengrijos ir sulaužė labai svarbią rolę Europos atstatyme po karų." Tik tūnykime atydziai, ką jie sako. Visų pirma Europa suardė paskiaus ją atstatė. Taip pirmame atvejuje, taip antrame traukė sau begalinį pelną. Bet skaitytume toliaus, ką jis rašo: "Teikiame pašokas Holandijos kolonijoms, Australijai, Argentinai, — šelpiame kasyklas Pietinėje Amerikoje, skoliname Salietros gamintojus Čili, plantacijon kavos Brazilijoje, tabokos gamintojus Kolumbijoje, finansuojame sanitarines reformas Peru, bankus Danijoje, pramoninius Švedijoje, Čekoslovakijoje, Hidro-Elektrą Norvegijoje, viešus darbus Italijoje, telefonų kompanijas Ispanijoje. Juk kiekvienas turi pripažinti, jog tai garbinga užduotis."

Tuojaus pasauliniam karui pasibaigus Tautų Sąjun-

gos kelintame posėdyje pafistai vadovaujamieji p. George Palshe, anglų ekonomistui, žmogus tai gal tikriausios inteligencijos, sudarė planą atstatymo Europos, kurio įvykinimui reikėtų 35 milijardų dolerių. Sulig to plano, Amerika turėtų įmokėti 15 milijardų, gi Europos valstybės 25 milijardus. Tas prakilius ir tikras planas nepaėjo. Bet šiandien matome, kas tame kaltas. Kam mokėti 15 milijardų ir nieko iš to neturėti, kad galima viską gauti už 50 milijonų.

"Jungtinės Valstijos lieka kontrolieriu viso pasaulio gyvenimo. Užduotis tai plati ir pagrįsta dideliu riziku. Amerikonai gali labai trumpame laike tapti patirtimi."

Senatvės laimė, tai saldus atsiminimas gerai praleistų jaunųjų dienų.

Čia parodoma 80 metų amžiaus panė. Ji vadinasi Celeste M. Miller. Ji mėgo kešiau ti po pasaulį ir apvažiavo aplink pasaulį 30 ykių. Ji padarė apie 900,000 mylių ir dar sako, kad ne galas jos kelionėms.

NUSISEKĖ

LDKS. New York'o ir New Jersey apskrįo piknikas puičiai nusisekė geg. 30 d. š. m., Progress Club Hall, Linden, N. J. įvyko apskrįo išvažiavimas. Diena pasitaikė graži, publiks atsilankė daug, dalyvaavo 3 chorai. Programo vedėjas buvo apskr. pirm. F. Gutauskas iš Linden, N. J. Pirmiausia programą pildė šv. Cecilijos choras iš Newark, N. J. po vadovystė varg. p. Stanšauskos; antras, šv. Petro ir Povilo iš Elizabeth, N. J. po vadovystė varg. p. Visminio; trečias, Birutės choras iš Harrison, N. J. po vadovystė varg. p. Odelio. Visi chorai puikiai savo pareigas atliko. Svarbiausia tai tas, kad tuose choruose matėsi susipietę šia gimes ir augęs jaunimas. Jie laiko programo labai rimtai užsiėmė. Pasirodo tikri Lietuvos susipratę tėvynamiai. Tai yra gerų tėvų sūnūs ir dukterys. Taipogi yra keletas užsilikusių ir senesnių choristų, žinoma, žymesnių veikėjų. Visgi tie chorai parodė didelę užuojautą L. D. K. Sąjungai, nes nereikalavo kelio lėšų padengimo. Taigi vargoni-

ninkams ir choristams priklausomai didelė garbė už paramą apskrįo. Taipogi moterys rėmė pikniką ir žymesnieji inteligentai. Kalbėjo moksleivis Jurgėla iš Elizabeth, N. J. Jis puikiai apibūdino organizacijos reikalus. Taipogi dalyvavo "Carso" red. M. Zujus. Ši Bells orchestra griežė iš New arko. Žodžiu sakant, viskas nusisekė kopuikliausia. Užta ir paseknės bus geros.

J. S.

Reikia taip gyventi, kad kiekvieną vakarykščią dieną galėtume prisiminti su pasitenkinimu ir džiaugsmu.

MAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizmą, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Sali, Rankų, Kojų, Tarpinių, Dūdių, Galvos skaudėjimą, ir taip viskiaus skaudėjimus (tik ne rogas).
Tūkstančiai žmonių yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ir pati auksa, ir lig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už persiuntimą.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Skaitytinios knygos

Pavasaris, tai patogus laikas lavintis. Žmogus privalo būf žmogum. Kad tokiuo išlikt, tai reikia skaityt geras knygas.

"Darbininkas" pasiūlo sekančio turinio gerų knygų:

"Darbininkas" pasiūlo sekančio turinio gerų knygų:
DANGAUS KARALIENE \$1.00

Mylinčiams literatūrą patartina
BEN-HUR \$1.50

Ekonominio turinio įdomi knygotė
TURTO NORMA 45

Politinio pobūdžio
BOLŠEVIZMAS 15

Geografinių žinių mėgėjams tinka
KELIONĖ APLINK PASAULĮ \$1.00

Lengvo turinio skaitymėliai
TRYŠ KELEIVIAI 45

TRUMPI SKAITYMĖLIAI 45

Kas užsisakys visas šias paminėtas knygas \$6.00 vertės ant syk ir atsitys money order'į, čekį arba apdraustame laiške penkinę, tas ir gaus paštu visas knygas tik už \$5.00. Galima užsisakyti ir po vieną.

Sųsdami užsakymus adresuokite:
"DARBININKAS"
366 W. Broadway South Boston, Mass.

366 W. Broadway South Boston, Mass.

Visi Skaitykite
Jono Kmito Eiles
Tai Didelė Knyga 192 Puslapių.
EILIŲ JOJE YRA VISOKIŲ įvairių — patriotingų, juokingų, rimtų, bet visiems visos suprantamos. Veik visos yra originalės
Apdaruose \$150, be apdarų \$1.00
"DARBININKAS"
366 Broadway, So. Boston, Mass.

Suv. Valstijų laivyno balandžių mokymas lakioti ir lavinimas tarnyboj. Balandžiai išvežami laivais ant Potomac upės nugabenami pusę mylios ir paleidžiami. Tada jie lekia į savo lizdą. Tolumas vis padidinamas iki balandžiai visai sustiprėja.

Indomybės iš Lietuvos

F. Virakas Rašo

(Pradžią ant 1-mo pusl.)

Žydai tarp savęs pešėsi vieni dėl "sijono," kiti dėl "peisų," o treči už raudonų socialdemokratų kėlinių griežesni. Net rabinus škalose nuo sakyklų už skvernų žydų cieilikai žemėn kaip kur traukė.

Socialdemokratams tylėjo, bet ir-gi daug dirbo ir gana rimtai ir planingai. Jie griežėsi už labiau suvargusio elemento, tai yra už naujakurių ir prašalintų darbininkų kadaisė buvusių dvaruose, juos suagituot buvo nesunku, nes jie varge paskendę.

Socialdemokratams uoliai padėjo bolševikai agituodami tarp kariuomenės eilų ir tarpe fabriky ir gelžkelių darbininkų. Ir visi balsavo už socialdemokratus delto, kad bolševikų partija skaitoma Lietuvoje nelegalė ir savo vardu kandidatų sąrašo statyt negalėjo.

Ukininkų Sąjunga daugiausia biznio žiūrėjo, bet ir biznyje veik visi jauni neprietyrė, daugiau mokinosi, negu pelnė, dar prie to prisidėjo vidujinių nesusipratimų lyderių tarpe.

Darbo Federantų tarpan vietomis įsiskverbė tikrų bolševikų ir daug lenkų taip sakant kad gaut žemės ar kitokių malonių per Federacijų užtarimą ir globą. Permažai turėta dalyką suprantančių ir su žmonėmis susikalbančių žmonių lyderių tarpe.

Taip Ukininkų Sąjungoje, taip Federacijoje kaip kurių lyderių manyta, kad sąjūti-ga ir federacija jiems tiek reikalinga kiek šuniui ožkos uodega. Narius suerzydavo savo darbais, savo apsiėjimais, savo kalbomis. Jautėsi kokio tai negeistino raugo ir laiku nuo jų, nuo kurių tas priklausė, nebuvo griežtasi priemonių tą dalyką pataisyti, neužganėdinimą likviduoti.

Iš katalikų partijų geriausia stovėjo Krik. Demokratai. Bet ir pas juos daug buvo taisytino ypač trūko nuo-latino veiklumo, aktyviškumo. Bet jų laimei jaunųjų tarpe, einančių aukštesnūs mokslus, jie turi daug pasekėjų. Tai jie bent į ateitį drąsiais akimis žiūri. Nors šiais rinkimais jie nepakilo, bet kituose tikrai daugiau atstovų turės. Dabar jie perdaug pasitikėjo tuomi, kad valdžioje esant savo rankose daug valdininkų už juos balsuos, paskui netikėjo, kad dalis naujakurių nudardės pas socialdemokratų, o svarbiausia tai jų visi žmonės sukinkyti į valstybinį darbą taip labai, kad neturi laiko užsiimti jokia agitacija. Ne be to kad nebūtų ir jų kaip kurie padarė ir tokių darbų, kurie liaudies akyse įtartini.

Perdaug užspulta ant val. liaudininkų, ypač bedieviskumą jiems visur ant nosies kabinant, o socialdemokratų paliekant ramybėje, tarsi jie būtų nekalčiausi avinėliai. Užtad socialdemokratai tiek gavo atstovų, kiek jiems nei sapne nesisapnavo, kad gaus.

Liaudininkai gavo tiek, kiek norėjo, o mažumos visos gavo mažiau ne kaip reikėjo tikėtis, mat tarp savęs susiskaldė.

Yra šnekų, kad v. l. yra pasiryžę žūt būt suskaldyt Ūk. Sąjungą įtraukiant prie sudarymo valdžios, bet kiek tame teisybės dar sunku atspėti.

Prezidentu buvo minimi keturi kandidatai: Bistras, Leonas, J. Vileišis ir A. Smetona. Dabar po rinkimų kalbama tikrai apie Leono ir Vileišio kandidaturas, bet labiau pabrėžiama kandidatūra Leono.

Eina gandy, kad Smetonai pavest Valstybės kontrolierio vietą, o Valdemarui užreik. ministeriją. Dabar Smetoną už. r. m. o Valdemarą finansų minist.

M. Sleževičius numatomas premieru, bet jo žmona serga, turbūt pricis veži į užrubežį gydyt, tai gal ir negalės apsiimt — bet tuomet dar kita kandidatūra nėra iškeliam.

Šiaip žmonės užsilaiko ramiai ir visi spėja, kad kituose rinkimuose būtinai laimės krikščioniškosios partijos, bet žymiai priklausys nuo to kaip krikščionys mokės išnaudoti opozicijos padėtį.

Krikščionys seime žymiai sustiprės, nes iš atsakomųjų ministrų ir direktorių vietų rimti žmonės grįž į seimą prie tiesioginių seimo atstovų darbų, o rimtesniems liaudininkams pricis aplėdus seimą eit užimt ministrų ir direktorių vietas. Tuomet be abejo seime jiems bus nelengvas darbas, ypač savo partijos kromelio reikalus apginti.

SUDIEV!

Su Dzimdzi-Drindzi, kaipo vienas jo dalygių, važinėju po Amerikos Lietuvių kolonijas beveik du metus. Įgijau daug pažįstamų, draugų. Dabar grįžtu tėvynėn Lietuvon ir liūdna darosi Jus, brangūs broliai-seks amerikiečiai, aplėdžiant. Tick cia smagių valandų prabėgo ar tai viešai nuo scenos Jums vaidinau, ar tai privatiškose sueigose, kurių mūsų pagerbimui Jūs labai daug buvotė suruošę.

Na, bet ką padarysi! Turiu Jums savo paskutinį nuosirdų ačiū už Jūsų širdingą ir tikrai lietuvišką vaišingumą! Jei kam teks būti Lietuvoje — nepamirškite, kad vienas JŪSŲ DZIMDZIŲ gyvena Kaune.

Sudiev!

Viktoras Dincika

Puieskui vyro Antano Mikolajcio, pernai metais apsigyvenęs, gyvenom vi-sai trumpai, nusikreidė mane ir pa-bėgo. Jis esys vedęs Lietuvoj. Mane pri-viliojo antų apsivesti. Aš esu ant ke-lio. Sukėsi gyvenęs Ohio valstijoje. Pra-neškit šio antrašio: O. A. MIKOLAJ-TIENE, 3879 Baltimore Ave., Balti-more, Md. (B4)

Puieskui savo brolio Adam Dusk. Pielings is kalno Dusk, valstiaus Man-kevičių, apskr. Vilniaus—Vilnius. Ži-nau jog gyvena Boston'e ar apie Bos-ton'ą. Jei kas žino maloniai prašau pranešti, ar jis pats, prašau atsiliepti. Esu dideliame varge tarp avilėmyų. Mano antrašius: Juzė Duskaitė, Kalė-nių kalno, Duskų paštas, Ežerėjų ap-skritis, LITHUANIA. (7)

KAZYS J. VIESULA

Dabartinis L. V., N. A. Apskr. pirm. Ryškus energingas lietuvis ir katalikas. Jo jaunioji sieloji giliai prigijęs idealas — Kristaus ir Tėvynės. Tai N. A. drąsuolis, kurs viešai kalba lietuviškai ir didžiuojasi savo kilme. Laimingas N. A. jaunimas — vyčiai turėdami tokį praklinų jaunikaity.

SUSIPAŽINKIT SU LIETUVOS VEIKEJAI

Nei viena tauta negali kilti kultūroje ir gerovėje be mokyty vyrų ir moterų. Kiekviena kultūringa tauta gerbia savo mokyty vyrus ir mokyty moteris. Taip ir pas lietuvius turi būti.

Kiekvienas lietuvis turi žinoti apie savo tautos vadus. Kiekvienas Amerikos lietuvis pirvalo supažindinti savo vaikus su lietuvių tautos vadais. Jei taip nedaroma, tai reikia nustoti kalbėjus apie lietuvių išlikimą Amerikoj.

APIE LIETUVIŲ TAUTOS VEIKEJUS YRA IŠLEISTAS PUKUS VEIKALAS VADINAMAS

LIETUVOS ALBUMAS

Veikalas turi 436 puslapių, iš kurių 288 puslapiai užimti paveikslais

Kaina \$3.50

Užsisakykite

"DARBININKAS" 366 West Broadway South Boston, Mass.

NAUJAS LIETUVISKAS GELEŽINIS ŠTORAS

162 W. BROADWAY PALEI B STREET Mes atidarėme So. Boston'e naują lietuvišką geležinį štorą. Dabar visi lietuviai kaip Boston'e, taip ir aplinkinės turės proga gauti visokių geležinių namams reikmenų už pigiausią kainą. Mes parduosim pentus, varnisius po \$1.50, \$2.25 ir \$3.65 už galtoną. Ir namams maudytes, boilerius, skalbyklas, gazo pečius, visokius vamzdžius (pipės), sljaukus. Vienu žodžiu, ko tik reikia del namo, tai mes tuojaus paruplūsim ir mūsų trokas atvež į namus. Taipgi atliekame visą plumbierio darbą. Kreipkitės: GEO. LAUKAITIS & COMPANY 162 Broadway, South Boston, Mass. Tel. So. Boston 2373-M

Lietuvos ženklai

Geras tėvynainis privalo turėti Lietuvos miestų ženklus. Yra indomu su jais susipažinti. Juos galima varuoti kaip atvirutes. Ženklai yra tam tikrame sąsiu-vinyje, išviso yra 40 ženklų.

Kaina 40 centų. "DARBININKAS" 366 W. Broadway S. Boston, Mass.

Mūsų laikais daugiau reika-linga tiesos gynėjų plunksna, negu jos skelbėjų iš sakyklos. Pópėčius Pijus IX

TRUMPI

SKAITYMELIAI

NAUJA KNYGA Joje telpa daugiau kaip 100 trumpų pasakalių

150 pusl. 45 centai

DARBININKAS

366 Broadway, Boston 27, Mass

LIETUVIS GRABORIUS

P. J. Akunevičius

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą, todėl verta pas jį kreiptis

OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:

820 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 4486

Pasaulinės žinios

TAI BENT GRABAS

LOS ANGELES, Cal. — Mirė Theodore Volanzula, didžiausias žmogus pasaulyje. Jam reikėjo specialiai dirbdyti grabą. Tai tas grabas yra keturis sykius didesnis už normalį grabą. Velionis svėrė 945 svarus.

ŠOKO Į ŠULINĮ

ALBANY, N. Y. — Minnie Williams, 62 metų amžiaus moteris šoko į šulinį ir prisigirdė. Ji buvo nesveika.

VAIKAI SU MOTINA

NEW YORK. — Alwine Reut, motina 14 vaikų, pareikalavo divorso nuo vyro. Teisėjas bylą atidėjo iki rudens, o kol kas vyras turės mokėti moterei \$30 alimonės. Iš 14 vaikų 11 vaikų bus liudininkais motinos pusėje.

JAUNI BANDITAI

NEW YORK. — Penki jauni banditai inėję į hotelį prie 65 gt. padarė "hold up" ir iš "seifo" pasigrobė \$150 pabėgo.

SUDEGĘ DEVYNI ŽMONĖS

NEW YORK. — Sudegė du gyvenamų namų ir kele-tas srytkarių daržinių. Ne-laimėję žuvo devyni žmonės. Šeši žuvusieji žmonės buvo vienos šeimos. Nuostolių už apie \$100,000.

KODEL APLEIDŽIA FARMAS

CHICAGO. — Sears-Roe-buck Agricultural Founda-tion darė tyrinėjimus, kodėl fermeriai apleidinėja far-mas ir kraustosi į miestus. Susekė, kad duona-sviestas fermerius vilioja į miestą, o ne miesto švištos ir blizgėjimas. Sakyt organizacija iš-klauė 100,000 fermerių ap-leidusių farmas ir apsigyve-nusių miestuose. Jie daug-moj sakė, kad befermeriau-dami subankrutijo ir tje miestuosna uždarbiauti.

SUAREŠTAVO UŽ BOMBOS SIUNTIMĄ

MUSKEGON, Mich. — Asa Bartlett, 25 m. amžiaus vy-ras, tapo suareštuotas. Nu-žiūrėta, kad jis siuntė August Krubech'ui bombą per pašta. Bomba sprogdama užmušė Krubeach'ą, jo dukterį ir dukters jauniki. Vestuvės dukters turėjo įvykti už keletos dienų.

IGRIUVO PENKI VAIKAI

WATERBURY, Ct. — Penki vaikai įgriuvę buvo į smėlį. Du iš jų išgalėjo išsi-krapštyti, o trys užtroško.

APLANKYS PARKUS

Vidurinių reikalų sekreto-rius per liepos mėnesį važi-nės po Suv. Valstijas ir lan-kys nacionalius parkus.

Visiems pranešame kad mes geriausiai nupentinam automo-bilius, iš sėmy padarom naujus už prieinamą kainą. Reikale kreipkitės pas C. KAVOLIS, tarpe 352 ir 354 Broadway, So. Boston, Mass. (B.8-18)

Arti Šv. Petro bažnyčios ant Penktos gatvės 3 šeimynų 3-4-4 kambarių namas, 3 toiletai, elektros šviesa. Kaina \$3800. Telefonas So. Boston 4011—J. (B.8-11)

VIETINĖS ŽINIOS

ATLETIŠKI KONTESTAI

Lietuvos Vyčių N. A. Aps-kričio metiniame išvažiavi-me 5 d. Liepos Elks Parke, Norwoode, numatoma šie at-letiški kontestai:

50 jardų bėgimas del vyrų,
50 jardų bėgimas del mer-ginų,
100 jardų bėgimas del vyrų,
100 jardų bėgimas del mer-ginų,

1 mailės bėgimas (track race) del vyrų,
7 mailių bėgimas (road race) del vyrų.

Laimėjusieis skiriama

puikios dovanos.

Paskui dviejų geriausių L. Vyčių Naujojo Anglijoj base-ballo komandų rungtynės už \$50 auksu ir čempionatą. Be-tų dar plenuojama ir kitokių atletiškių kontestų del tos dienos. Tuos kontestus tvar-ko Vyčių Apskričio pirm. K. Viesula ir Vyčių Apskričio atletikos organizatorių ad-vokatas Vaškelevičius.

Kontestuose tegalės daly-vauti tik pilnai užsimokėję L. Vyčių organizacijos na-riai.

Norintieji dalyvauti bile-kuriame iš paminėtų kontes-ty tuoj užsiregistruokite pas K. Viesulą, 1214 Wash-ington St., Norwood, Mass. Užsiregistravę miklinkite sa-vo kojas ir plaučius kad ga-lėtumėte dovanas laimėti.

FIELD DAY

Nekalto Prasidėjimo Pa-nelės Šv. Cambridge Lietu-vių parap. FIELD DAY jau prasidėjo. Bus laikomi visa šią savaitę, vakarais, miesto sodnely.

ATSIIMKITE LAIKUS

Iš Lietuvos: George Klinga (Vabalninkai) Kazimieras Mažiulis (Akmenė) John Herbert (Kuršėnai) Aleksandra Juška (Kaunas) John Sinkevics (Ukmergė) Jeronimas Stackeje (Alytus) Michael Coran (Ispanijos) A. Treinis (Kybartai)

Iš Amerikos K. Virbalas (3) J. Jurevičius Kotryna Dziedulionienė Frank Tamaskunes Peter Tamulionis Julia Staniulis (2)

ATSIŠAUKITE

Tie, kurie turite N. Ang-lijos LDKS. pikniko buvusio Worcester, Mass. tikietus su num. 307 ir 6 atsišaukite ir gausite dovanas.

Net didžiausias ištvirkėlis lenkia galvą prieš skaisčią, drąsą, kuklią moterį.

MONTELLO PARSIDUODA

3 šeimynų namas po 5 kamba-rius su visais įtaisymais ir 2 karų garadžius, vištinkas, du lotai žemės, sodnas su vaisi-niais medžiais, netoli gatveka-rių ir geležinkelio stoties. Ad-resas: 93 Martland Ave., Mon-tello, Mass. Galima matyti ne-dėdieny ir vakarais po 5:00. (B.8-15)

RANDOLPH

Beveik naujas 5 kambarių namas su visais įtaisymais, įtaisymais, al-luma, elektros šviesa, miesto vanduo ir keturi akoriniai žemės, visai netoli Bos-tono, Brocktono kelio. Parsiduoda pigiai ir su lengvomis išlygom. Kreipkitės pas savininką: A. J. KUPSTIS, 332 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. S. Boston 1662 arba 1375. (B.8-11)

GERIAUSIA PROGA

Su \$1500 gali pirkti naują su nau-jausios mados įtaisais dviejų šeimynų kampinį namą labai gražioj Lietuvių užgyventoj aplinkinėj Mattapan. Labai palkus del gyvenimo ir gerus kalpo "investment." Turi būti greitai pasiduotas ir todėl už žemą kainą.

STERETINAI PIGIAI parsiduoda 3-jų šeimynų Colonial stiliaus namas, po 5 kambarius ir reception hall su elektros šviesom, prieš ir užpakali pla-zais ir visais kitais naujos mados į-taisais, kiekvienai šeimynai. Daug žemės aplink namą ir garadžius. Sav-i-ninkas prisilbus \$3000 cash ir marga-rius įsėju kokius turite.

Pilnesnį informaciją klauskite LIT-TUVŲ AGENTŲ, 361 W. Broad-way, South Boston, Mass. (B.18)

PARSIDUODA

TRIŲ ŠEIMYNŲ NAMAS su kaika-riais įtaisymais su plauzais ir skalby-nėm po 4 kambarius, netoli bažnyčios. Del informacijų kreipkitės 81 Silver St., (antros lubos) So. Boston, Mass. (B.4-11)

LIETUVIS DENTISTAS

DR. ST. A. GALVARISKI

(GALINAUSKAS)

414 Broadway, So. Boston

Telephone So. Boston 2300

Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 ryto, nuo 1:45 iki 5:20 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare, sventy dieng pagal su-sitarimą.

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER

(KASPARAVICIUS)

425 Broadway, South Boston

Ofiso valandos:

nuo 9 iki 12:00 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6:30 iki 8 val. vakare.

Ofisas uždarytas subotoms vakarais ir nedėdieniais, taip-gi sereidoms nuo 12 dieng uždarytas.

DR. J. C. LANDZIUS

(SEYMOUR)

LIETUVIS GYDYTOJAS

381 W. Broadway, S. Boston

VAL. 9 iki 9 TEL. S. B. 4000

DR. L. GOLDEN

BOSTON'O OFISAS

99 GREEN STREET

Tel. Haymarket 2288

3 iki 4 ir 7 iki 8 valandų vakare

sekmadieniais 3 iki 4

ROXBURY'IO OFISAS

16 CRAWFORD STREET

(arti Washington St.)

Tel. Roxbury 0131

8 iki 9 ryte, 1 iki 2 ir 9 iki 10 vakare,

išskyrant penktadienio ir sekmadie-nio vakarus.

Ofiso Telefons University 8831-W

Rezidencijos Tel. University 8831-E

D. A. ŽALETSKAS

Graborius ir Balsamuotojas

Gyvenimo Antrašas:

448 Cambridge St., Cambridge, Mass.

DR. H. S. STONE

AKTŲ SPECIALISTAS

299a W. Broadway, So. Boston

VALANDOS: Nuo 9 r. iki 7 v. vak.

DANTISTAS

DR. A. J. GORMAN

(GUMAUSKAS)

Sekmdieniais po pietų

705 Main St., Montello, Mass.

(Kampas Broad Street)

LIETUVYS DANTISTAS

A. L. KAPOČIUS

251 Broadway, So. Boston

("Kalevio" namas)

Ofiso VALANDOS: nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 vakara.

Sereidoms nuo 9 iki 12 val. dieng.

Subotoms nuo 9 iki 6 vak. Nedė-dieniais nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

Residencijos Telefonas: 0779-R. K.

Ofiso Telefonas So. Boston 0779-W

S. BARUSEVIČIUS

Lietuviškas Graborius, balsamuoto-jas, Real Estate ir Public Notaras.

258 W. Broadway

South Boston, Mass.

Residencija 888 Dorchester Avenue

Dorchester, Mass.